

**Stredná zdravotnícka škola
Levočská 5, 058 50 Poprad**

**Školský vzdelávací program
pre učebný odbor 5371 3 sanitár
jednoročné večerné štúdium**

od školského roku: 2009/2010

Schválený pedagogickou radou školy dňa 27.09.2009 a radou školy dňa 24.06.2009

OBSAH

1	Úvodné identifikačné údaje	4
2	Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu	5
3	Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania	6
4	Vlastné zameranie školy	9
	4.1 Charakteristika školy	10
	4.2 Charakteristika pedagogického zboru	11
	4.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy	11
	4.4 Systém kontroly	12
	4.5 Dlhodobé projekty	12
	4.6 Medzinárodná spolupráca	13
	4.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi	14
	4.7.1 Zamestnávateľia	14
	4.7.2 Iní partneri	14
5	Charakteristika školského vzdelávacieho programu	15
	5.1 Základné údaje o štúdiu	15
	5.2 Požiadavky zdravotnej spôsobilosti uchádzača	16
	5.3 Požiadavky na bezpečnosť, ochranu zdravia a hygienu práce	17
	5.4 Hodnotenie	17
6	Charakteristika absolventa	22
	6.1 Celková charakteristika absolventa	22
	6.2 Kľúčové kompetencie	23
	6.3 Všeobecné kompetencie	30
	6.4 Odborné kompetencie	31
7	Učebný plán	33
	7.1 Učebný plán pre jednoročné večerné štúdium	33
	7.2 Poznámky k učebnému plánu	34
8	Učebné osnovy	35
	8.1 Odborné vzdelávanie	35
	8.1.1 Teoretické vzdelávanie	35
	8.1.2 Praktické vzdelávanie	58
9	Základné podmienky na realizáciu štátneho vzdelávacieho programu	67
	9.1 Základné materiálne podmienky	67
	9.2 Personálne zabezpečenie odborného vzdelávania	68
	9.3 Učebné zdroje, odborná literatúra, didaktická technika	69
	9.3.1 Odborná literatúra	69
	9.3.2 Didaktická technika	70
	9.3.3 Materiálne výučbové prostriedky	70
	9.4 Podmienky bezpečnosti a hygieny práce	71
	9.5 Organizačné podmienky	71

10 Využitie štátneho vzdelávacieho programu pre vzdelávanie dospelých	71
11 Záverečná skúška	73
11.1 Témy záverečnej skúšky	74
11.2 Hodnotenie vzdelávacích výstupov založené na výkonových kritériách	76
11.3 Cieľové požiadavky na záverečnú skúšku	76
11.4 Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	77
11.5 Materiálne a priestorové podmienky pre vykonanie záverečnej skúšky	77

1 Úvodné identifikačné údaje

Názov ŠVP:	Štátny vzdelávací program pre odborné vzdelávanie na stredných zdravotníckych školách
Názov ŠkVP	: Školský vzdelávací program pre učebný odbor 5371 3 sanitár jednoročné večerné štúdium
Stupeň vzdelania	: ISCED 3 C
Kód a názov študijného odboru	: 5371 3, sanitár
Dĺžka štúdia	: 1 rok
Forma štúdia	: večerná
Vyučovací jazyk	: slovenský
Druh školy	: štátna
Platnosť	: od školského roku 2009/2010

3 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi:

- a) získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- b) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- c) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,
- d) posilňovať úctu k ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- e) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- f) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami náboženskej tolerancie,
- g) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať,
- h) pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- i) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty.

Všeobecné ciele odborného vzdelávania a prípravy (OVP):

1. Cieľ – učiť sa poznávať znamená naučiť sa osvojiť si nástroje pochopenia sveta a rozvíjať schopnosti nevyhnutné k učeniu sa.

OVP má:

- rozvíjať základné myšlienkové postupy žiakov, ich pamäť a schopnosť sústredenia,

- podporovať osvojovanie všeobecných princípov a algoritmov riešenia problémov, javov a situácií, ako aj bežných zručností pre prácu s informáciami,
- podporovať poznanie žiakov lepšieho chápania sveta, v ktorom žijú a nevyhnutnosť udržateľného rozvoja,
- viesť k porozumeniu základných vedeckých, technologických a technických metód, postupov a nástrojov a rozvíjať zručnosti pri ich aplikácii,
- rozvíjať osvojenie si základných poznatkov, pracovných postupov a nástrojov potrebných pre kvalifikovaný výkon povolania na trhu práce,
- pripravovať žiakov pre celoživotné vzdelávanie.

2. Cieľ – učiť sa rozhodovať znamená naučiť sa tvorivo zasahovať do svojho životného, pracovného a spoločenského prostredia.

OVP má:

- rozvíjať aktívny a tvorivý prístup žiakov k riešeniu problémov a hľadaniu progresívnych riešení,
- podporovať flexibilitu, adaptabilitu a kreativitu žiakov,
- viesť žiakov k aktívnemu prístupu k práci, profesijnej kariére a prispôsobovaniu sa zmenám na trhu práce,
- rozvíjať cieľavedomý prístup žiakov k tímovej a samostatnej práci,
- vytvárať zodpovedný prístup žiakov k plneniu svojich povinností a rešpektovaniu stanovených pravidiel,
- viesť žiakov k hodnoteniu svojich schopností a rešpektovaniu schopností druhých,
- rozvíjať zručnosti potrebných k rokovaniu, diskusii, kompromisu, obhajobe svojho stanoviska a k akceptovaniu stanovísk druhých,
- viesť žiakov k chápaniu práce ako príležitosti pre seberealizáciu.

3. Cieľ – učiť sa existovať znamená porozumieť vlastnej osobnosti a jej vytváraniu v súlade s všeobecne akceptovanými morálnymi hodnotami.

OVP má:

- rozvíjať telesné a duševné schopnosti a zručnosti žiakov, prehlbovať zručnosti potrebné k sebareflexii, sebazoznaniu a sebahodnoteniu,
- vytvárať primerané sebavedomie a inšpiráciu žiakov,
- rozvíjať slobodné, kritické a nezávislé myslenie žiakov, ich úsudok a rozhodovanie,

- viesť k prijímaniu zodpovednosti žiakov za svoje myslenie, rozhodovanie, správanie a cítenie,
- viesť žiakov k emocionálnemu a estetickému vnímaniu,
- rozvíjať kreativitu, nadanie, špecifické schopnosti a predstavivosti.

4. Cieľ – učiť sa žiť v spoločnosti a žiť s ostatnými znamená vedieť spolupracovať s ostatnými a podieľať sa na živote spoločnosti a nájsť si v nej svoje miesto.

OVP má:

- rozvíjať úctu k ľudskému životu a jeho hodnote,
- vytvárať úctu a rešpekt k živej a neživej prírode, k ochrane životného prostredia a k chápaniu globálnych problémov ľudstva,
- prehľbovať osobnostnú, národnostnú a občiansku identitu žiakov, ich pripravenosť chrániť vlastnú identitu a rešpektovať identitu druhých,
- viesť žiakov k tomu, aby sa vo vzťahu k iným ľuďom oslobodili od predsudkov, xenofóbie, intolerancie, rasizmu, agresívneho nacionalizmu, etnickej, náboženskej a inej neznášanlivosti,
- vytvárať zodpovedné a slušné správanie žiakov v súlade s morálnymi zásadami a zásadami spoločenského správania sa,
- viesť žiakov k aktívnej účasti v občianskom živote a spolupráci na rozvoji demokracie,
- rozvíjať komunikačné zručnosti žiakov a zručnosti pre hodnotný pracovný, rodinný a partnerský život.

4 Vlastné zameranie školy

Stredná zdravotnícka škola sa nachádza v centre mesta Poprad. Je dostupná mestskou hromadnou dopravou aj peši z vlakovej i autobusovej stanice. Poprad ako okresné mesto má stabilnú a plnohodnotnú ekonomickú infraštruktúru, patrí k ekonomicky najsilnejším mestám Prešovského samosprávneho kraja a svojím vzhl'adom a históriou je významnou destináciou cestovného ruchu na Spiši. Naša škola, ktorá týmto svojím vzdelávacím programom pripravuje odborných a kvalifikovaných zamestnancov v oblasti zdravotníctva, má v tomto meste svoje opodstatnenie.

Na základe analýzy potrieb trhu práce a možností školy sme identifikovali všetky pozitíva a negatíva školy, ktoré nám signalizovali, čo je potrebné zmeniť a čo možno ponechať tak, aby náš výchovno-vzdelávací proces mal stále vyššiu kvalitatívnu úroveň. Identifikovali sme zamestnanecké príležitosti pre našich absolventov v rôznych zdravotníckych a sociálnych zariadeniach.

Vychádzajúc zo SWOT analýzy:

- **Silnými stránkami** školy na skvalitnenie a rozvoj výchovno-vzdelávacieho procesu sú:
  1. tradícia školy,
  2. poloha školy,
  3. kvalifikovaný a skúsený pedagogický zbor,
  4. projektové aktivity,
  5. pestrá mimovyučovacia činnosť,
  6. odborná knižnica prístupná verejnosti,
  7. dobré vybavenie štandardných a odborných učební (učebne sú využívané v čase mimo vyučovania inými subjektami),
  8. prezentácia školy na verejnosti na akciách zdravotného zamerania,
  9. zabezpečenie odbornej praxe v Nemocnici Poprad a.s. a ďalších zariadeniach zdravotnej a sociálnej starostlivosti,
  10. záujem zamestnávateľských subjektov o absolventov študijného odboru,
  11. nízke percento nezamestnanosti našich absolventov.
- **Slabou stránkou** školy je:

1. nevyriešené majetkovo-právne vysporiadanie pozemku,
  2. zastaralé technické vybavenie školy,
  3. vek budovy,
  4. nedostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu učební.
- **Príležitostí školy** signalizujú:
    1. zmeny v odbornej časti učebných osnov študijného odboru,
    2. aktivácia iných foriem vzdelávania zdravotníckych pracovníkov,
    3. dobré vzťahy so zriaďovateľom a s mestskou samosprávou,
    4. dobrá spolupráca s radou školy,
    5. fungujúce partnerstvo s podobnými školami doma a v zahraničí (ČR).
  - **Riziká** v rozvoji školy sú:
    1. pokles populácie (znižovanie počtu žiakov),
    2. perspektíva zdravotníckeho vzdelávania,
    3. dostatočne vysoký normatívny príspevok na žiaka,
    4. rizikový stav budovy školy (kúrenie).

4.1 Charakteristika školy

Škola je tvorená jednou budovou, je dvojpodlažná,. Nemá jedáleň ani telocvičňu. Na škole sú tri klasické učebne, tri odborné učebne pre vyučovanie komplexu predmetov ošetrovateľstva, jedna učebňa pre odborné predmety, jazyková učebňa, učebňa informatiky so 16 počítačmi zapojenými v počítačovej sieti a pripojením na internet a odborná učebňa fyziky a chémie.

Vedenie školy a hospodársky úsek má svoje priestory, učitelia využívajú svoje kabinety a zborovňu. Na škole je jedna miestnosť pre realizáciu pracovných stretnutí žiakov, učiteľov a poradných orgánov. Škola má dobre vybavenú knižnicu, ktorá slúži aj ako informačné centrum pre verejnosť. Výchovný poradca má k dispozícii kabinet, kde sa stretáva so žiakmi a rodičmi. Hygienické zariadenia sú na prízemí.

Praktické vyučovanie realizujeme v Nemocnici Poprad a.s. a Domove dôchodcov Poprad (na základe dohôd o spolupráci).

.Na škole aktívne pracuje rada školy, ktorá má 11 členov. Kontroluje kvalitu a organizáciu celého výchovno-vzdelávacieho procesu.

4.2 Charakteristika pedagogického zboru

Stabilizovaný pedagogický zbor 25 interných a 7 externých učiteľov. Všetci učitelia spĺňajú požiadavky na odbornú a pedagogickú spôsobilosť. Riaditeľ školy a jeho zástupkyňa majú okrem odbornej a pedagogickej spôsobilosti aj zákonom predpísané vzdelanie v oblasti školského manažmentu, výchovná poradkyňa školy v oblasti výchovného poradenstva.

4.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Podrobný a konkrétny plán ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov je súčasťou ročného plánu školy. Priority:

- uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe,
- príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií v oblasti jazykových spôsobilostí a schopností efektívne pracovať s IKT,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.,
- sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru,
- príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, knihovník atď.,
- príprava pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.,
- príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.,

- sprostredkúvanie operatívneho a časovo aktuálneho transferu odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.

4.4 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Je účinným nástrojom zabezpečenia organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Naša škola bude využívať štandardné spôsoby hodnotenia: formatívne a sumatívne. Formatívne hodnotenie použijeme na zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania. Sumatívne hodnotenie použijeme na rozhodovanie. Vnútorný systém kontroly sa zameria hlavne na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií, na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálo-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť učiteľov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne, činnosť hospodárky, upratovačiek a údržbára. Na hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov školy budú použité tieto metódy:

- pozorovanie (hospitácie),
- rozhovor,
- výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach a pod),
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod,
- hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy,
- vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“).

4.5 Dlhodobé projekty

Projektová činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu. Zaradovanie projektov rôznych časových dĺžok a foriem prebieha v jednotlivých predmetoch aktuálne v závislosti na možnostiach a danom učive. Výstupy projektov prispievajú k skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu v oblasti využívania interaktívnych metód vyučovania a zvyšovania počítačovej gramotnosti žiakov a učiteľov. Škola bola zapojená aj do projektov financovaných z ESF „Národný projekt ďalšieho vzdelávania učiteľov odborných predmetov v oblasti ukončovania štúdia na stredných školách“, a „Ďalšie vzdelávanie učiteľov všeobecnovzdelávacích predmetov v oblasti ukončovania štúdia na stredných školách“, ktorých cieľom bola príprava učiteľov na tvorbu tém a kritérií hodnotenia sumatívneho hodnotenia žiakov. Realizované dlhodobé projekty:

- *„Ošetrovatel'stvo v 21. storočí“ - telesná príprava*
Medzinárodný projekt (Česká republika) zameraný na porovnanie telesnej zdatnosti žiakov a obsahu povinného Kurzu ochrany človeka a krajiny spojené s výmennými pobytmi počas kurzov.
- *Elektronizácia školskej knižnice*
Projekt zameraný na skvalitnenie poskytovaných služieb v školskej knižnici pre žiakov, zamestnancov školy a verejnosť.
- *„Zdravá škola“*
Projekt zameraný na zvýšenie pohybovej aktivity, rozvoj pozitívnych medziľudských vzťahov, prevencia drogovej závislosti, tvorba a ochrana životného prostredia.

4.6 Medzinárodná spolupráca

Škola dlhodobo spolupracuje so Strednou zdravotníckou školou v Mladej Boleslavi a so strednou školou v poľskom Nowom Sonczi. Cieľom tejto spolupráce je:

- podieľať sa na spoločných projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností,
- posilniť a skvalitniť jazykovú prípravu žiakov (konverzačnú, odbornú),

- posilniť a skvalitniť odbornú prípravu žiakov (transfer inovácií),
- prezentovať vlastnú školu, mesto a krajinu,
- spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl,
- nadväzovať kontakty v rámci kariérového rastu.

4.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Predovšetkým sa zameriava na pravidelnú komunikáciu so svojimi zákazníkmi – žiakmi a zamestnávateľmi.

4.7.1 Zamestnávatelia

Škola aktívne spolupracuje so zdravotníckymi zariadeniami predovšetkým v regióne. Spolupráca je zameraná hlavne na poskytovanie odbornej praxe (Nemocnica Poprad a.s.), materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, tematické prednášky, besedy a súťaže, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií.

4.7.2 Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a výchove mimo vyučovania s ďalšími partnermi: Domov dôchodcov - domov penzión v Poprade, Šrobárov ústav respiračných chorôb v Dolnom Smokovci – exkurzie, Slovenský červený kríž – preventívne zdravotnícke akcie, ďalšie vzdelávanie, Okresnou pedagogicko-psychologickou poradňou.

5 Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Vzdelávací program je určený pre učebný odbor 5371 3 sanitár. Zameriava sa na kvalifikovanú prípravu zdravotníckych pracovníkov – sanitárov. Jeho obsah a štruktúra poskytuje odborný profil, ktorý je zárukou prípravy absolventov schopných samostatne vykonávať sanitárske činnosti na všetkých úsekoch zdravotnej a sociálnej starostlivosti v zdravotníckych, sociálnych a iných zariadeniach.

Z hľadiska jeho použitia pre cieľové skupiny vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky je určený pre absolventov stredných škôl so stredným stupňom vzdelania ukončeného záverečnou alebo maturitnou skúškou a je organizovaný formou externého jednoročného štúdia.

Podmienkou prijatia na vzdelanie je splnenie podmienok prijímacieho konania.

Absolventi tohto vzdelávacieho programu získajú stredné odborné vzdelanie (alebo získajú odbornú kvalifikáciu v inom odbore vzdelania, než v ktorom vykonali záverečnú alebo maturitnú skúšku), ktoré podľa klasifikácie ISCED predstavuje úroveň 3 C.

Výstupným dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie o záverečnej skúške.

Štúdium sa realizuje externou formou ako večerné štúdium.

5.1 Základné údaje o štúdiu

Učebný odbor:	5371 3 sanitár
Odborné zamerania:	—
Vzdelávacie oblasti v odbornom vzdelávaní:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teoretické vzdelávanie ▪ Praktická príprava a odborná klinická prax
Forma, spôsob a organizácia štúdia:	Večerné štúdium pre absolventov strednej školy.
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk
Dĺžka vzdelávania a prípravy:	Jeden rok
Učebný odbor je určený pre:	Absolventov strednej školy ukončenej maturitnou skúškou alebo záverečnou skúškou.
Podmienky na prijatie do učebného odboru:	Do prvého ročníka externého štúdia môžu byť prijatí absolventi strednej školy, ktorí splnili podmienky prijímacieho konania.
Spôsob ukončenia vzdelávania a prípravy:	Záverečná skúška

Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	Dokladom o dosiahnutom vzdelaní je vysvedčenie o záverečnej skúške.
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Štúdium poskytuje stredné odborné vzdelanie Klasifikácia stupňov vzdelania podľa ISCED: 3 C
Pracovné uplatnenie absolventa:	Sanitár je zdravotnícky pracovník, ktorý sa uplatní najmä v zdravotníckych zariadeniach, zariadeniach sociálnej starostlivosti, úradoch verejného zdravotníctva, kúpeľoch a iných zariadeniach.
Nadväzná odborná príprava:	Úplné stredné odborné štúdium najmä v odbore: zdravotnícky asistent. Ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov podľa platnej legislatívy MZ SR

Charakteristika obsahu vzdelávania a prípravy

Obsah vzdelania je koncipovaný tak, aby žiaci zvládli všeobecné a odborné poznatky a zručnosti na požadovanej profesionálnej úrovni nevyhnutné na získanie stredného odborného vzdelania a odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania sanitár. Tomu zodpovedá štruktúra a obsah odbornej zložky vzdelávania vrátane klinickej praxe. Dominantnú zložku odbornej prípravy tvoria predmety teoretického a praktického zamerania, najmä zdravoveda, sanitárstvo a klinická prax v sanitárskych činnostiach. Tieto predmety prehlbujú vzťah medzi teoretickými vedomosťami a praktickým osvojovaním si profesionálnych zručností.

5.2 Požiadavky zdravotnej spôsobilosti na uchádzača

Do stredných zdravotníckych škôl môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotný stav posúdil a na prihláške potvrdil všeobecný lekár pre dospelých. Do učebného odboru sanitár môžu byť prijatí žiaci, ktorí spĺňajú zdravotné kritériá na prácu v odbore, vrátane kritérií pre pracovníkov vykonávajúcich epidemiologicky závažnú činnosť a podľa legislatívnych predpisov MZ SR.

Do učebného odboru 5371 3 sanitár nemôžu byť prijatí uchádzači, ktorí majú mentálne, zmyslové alebo telesné postihnutie, zdravotné oslabenie alebo ochorenie, majú narušenú komunikačnú schopnosť, autistický syndróm, poruchy psychického vývinu.

5.3 Požiadavky na bezpečnosť, ochranu zdravia a hygienu práce

Základné požiadavky vychádzajú zo všeobecne platných predpisov, nariadení a vyhlášok.

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a ochrane pred požiarom je neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania, praktickej prípravy a klinickej praxe.

V priestoroch určených na vyučovanie žiakov sú utvorené podmienky podľa platných predpisov na zaistenie bezpečnosti a hygieny práce. Je nevyhnutné preukázateľne poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať.

V priestoroch určených na praktickú prípravu je potrebné podľa platných technických predpisov zabezpečiť podmienky na bezpečnú prácu, dôkladne a preukázateľne oboznámiť žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými predpismi, s technickými predpismi a technickými normami, s predpísanými technologickými postupmi, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov a dodržiavanie týchto predpisov kontrolovať.

Pracovná činnosť v učebnom odbore si vyžaduje stále a priame vedenie odborného učiteľa alebo odborného pracovníka povereného vedením nácviku a upevňovania odborných činností.

V procese priebehu praktických činností sa musia používať predpísané ochranné pracovné prostriedky a pomôcky, technika a prístroje v bezchybnom stave.

Klinická prax v zdravotníckych, sociálnych a ďalších zariadeniach prebieha v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov rovnako ako aj z hľadiska zdravotníckej etiky, ochrany zdravia pacientov/klientov a hygieny v skupinách s počtom žiakov maximálne 10, podľa charakteru činností.

5.4 Hodnotenie

Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vyučovacieho procesu, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky vzdelávania. Splňa tieto funkcie:

- diagnostická, ktorá určuje mieru vedomostí, zručností, postojov žiakov a ich nedostatkov,
- prognostická, ktorá identifikuje zodpovedajúce predpoklady, možnosti a potreby ďalšieho vývoja žiakov,
- motivačná, ovplyvňujúca pozitívnu motiváciu žiakov,
- výchovná, formujúca pozitívne vlastnosti a postoje žiakov,
- informačná, ktorá dokumentuje výsledky vzdelávania,
- rozvíjajúca, ktorá ovplyvňuje sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov,
- spätnoväzbová, ktorá vplýva na revidovanie procesu výučby.

ŠkVP určuje v rámci celého výchovno-vzdelávacieho procesu akceptovať tieto funkcie a na základe nižšie uvedených kritérií využívať nasledovné formy hodnotenia:

1) podľa výkonu žiaka

- a) výkonové hodnotenie, v ktorom sa výkon žiaka porovnáva s výkonom iných žiakov,
- b) hodnotenie absolútneho výkonu, kde sa výkon žiaka meria na základe stanoveného kritéria (norma, štandard),
- c) individuálne hodnotenie, pri ktorom sa porovnáva aktuálny výkon žiaka s jeho predchádzajúcim výkonom.

2) podľa cieľa vzdelávania

- a) sumatívne hodnotenie na jasne definovaných kritériách pri ukončení štúdia (záverečná skúška),
- b) formatívne hodnotenie zabezpečuje spätnú väzbu medzi žiakom a učiteľom.

3) podľa času

- a) priebežné hodnotenie, kde sa žiak hodnotí v priebehu celého vyučovacieho obdobia,
- b) záverečné hodnotenie, pri ktorom sa žiak hodnotí jednorázovo na konci vyučovacieho obdobia.

4) podľa informovanosti

a) formálne hodnotenie, kedy je žiak dopredu informovaný o hodnotení a môže sa naň pripraviť,

b) neformálne hodnotenie, pri ktorom sa pozoruje bežná činnosť žiaka vo vyučovacom procese.

5) podľa činnosti

a) hodnotenie priebehu činnosti, napr. rôznych cvičení, úloh a pod.,

b) hodnotenie výsledku činnosti, napr. test, výkres, model, výrobok a pod.

6) podľa prostredia

a) interné hodnotenie, prebieha v škole učiteľmi,

b) externé hodnotenie prebieha v škole inými ľuďmi napr. učiteľ z inej školy, odborník z praxe, inšpektor a pod.

Hodnotenie v OVP je založené na hodnotiacom štandarde. Je to súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overovanie vzdelávacích výkonov – výkonových štandardov. Zisťuje, či žiak predpísaný vzdelávací výstup zvládol. Hodnotiaci štandard zahŕňa:

kritériá hodnotenia; zisťujú mieru realizácie plánovaných výsledkov, určujú, ako stanoviť dôkaz o tom, že učenie bolo ukončené a preukázané pre požadovaný výkonový štandard. Je dôležité aby kritériá hodnotenia boli definované na jeden výkon, aby boli konkrétne, jasné, stručné, zamerané buď na proces (činnosť) alebo na výsledok činnosti.

spôsoby a postupy hodnotenia; sú rozdelené podľa nasledovných kritérií:

a) podľa počtu skúšaných žiakov

- individuálne,

- skupinovo,

- frontálne.

b) podľa časového zaradenia

- priebežné skúšanie (skúša sa učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín),

- súhrnné skúšanie (skúša sa učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie),

- záverečné skúšanie (záverečné alebo opravné skúšky).

c) podľa spôsobu vyjadrovania sa

- ústne hodnotenie (otázka – odpoveď),

písomné hodnotenie (cieľový test, test voľných odpovedí, stanovenie (určenie niečoho), prípadová štúdia, projekt, zistenie a pod.),

praktické hodnotenie (cvičenia, simulácie, projekty a pod.).

d) podľa vzdelávacích výstupov

- kognitívne (rozumové) kompetencie napr. pamäťové alebo aktuálne činnosti

- praktické kompetencie (výrobok, proces, postup).

Pri hodnotení praktických kompetencií sa berú do úvahy „referencie“ kompetentných osôb, odborníkov alebo organizácií, ktoré vypovedajú o kvalite vedomostí, zručností a postojoch. Rôzne metódy hodnotenia praktických a kognitívnych kompetencií ukazuje nasledovná tabuľka.

Zoznam štandardných nástrojov hodnotenia:

ODBORNÉ KOMPETENCIE	KOGNITÍVNE KOMPETENCIE
Praktické cvičenia	Ústna odpoveď (krátke, súvislé
Simulované situácie	a obmedzené odpovede, doplnenia)
Úloha hrou	Písomné odpovede (testy)
Ústne odpovede	Projekt
Projekt	Zistenie
Zistenie	Stanovenie (niečo určiť)
Stanovenie (niečo určiť)	Porovnanie
Prípadová štúdia	Prípadová štúdia
Zapisovanie do pracovnej knihy	Školská práca
Protokoly	Úlohy a cvičenia
Správy	
Osobný rozhovor	
Dotazník	

Pri rozhodovaní o využití uvedených postupov platia tieto zásady:

- a) praktické, ústne a písomné overovanie by sa malo používať vtedy, ak je možné overiť kompetencie na základe kritérií v určitom stanovenom čase,
- b) písomné overovanie by sa malo použiť tam, kde sa dá predložiť vopred pripravený písomný materiál,
- c) portfólio by sa malo použiť vtedy, keď ide o priebežné hodnotenie a nie je možné hodnotiť kompetencie podľa kritérií v stanovenom čase.

Organizačné a metodické pokyny sa týkajú platných predpisov, dokumentácie a pravidiel pre záverečnú skúšku.

V oblasti OVP stanovujeme systematické hodnotenie žiakov v kombinácii ústnej a písomnej formy, v praktickej príprave pestrú škálu praktických úloh a riešenie odborných problémových situácií.

6 Charakteristika absolventa

6.1 Celková charakteristika absolventa

Učebný odbor **sanitár** pripravuje zdravotníckych pracovníkov, ktorí sú spôsobilí samostatne vykonávať sanitárske činnosti v zdravotníckych, kúpeľných, sociálnych zariadeniach, úradoch verejného zdravotníctva a iných zariadeniach.

Zdravotnícke povolanie sanitára si vyžaduje základné odborné vedomosti a spôsobilosti a kladie nároky na osobnostný rozvoj. Absolvent je schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti v praxi, zorganizovať, zrealizovať aktivity, vyhodnotiť svoju prácu.

Dôležitou súčasťou profilu absolventa sú jeho vedomosti a spôsobilosti z oblasti starostlivosti o pomôcky, zdravotnícky materiál a starostlivosť o prostredie pacienta, so zameraním najmä na preddezinfekciu, dezinfekciu a sterilizáciu. Absolventi ovládajú príslušnú techniku, stroje a zariadenia, príslušné pracovné postupy. Absolventi sú pripravení na výkon sanitárskych činností na všetkých lôžkových oddeleniach, operačných traktoch, v laboratóriách, v lekárenskej službe, na transfúzných oddeleniach, v pitevni, v centrálnej sterilizácii, sádrovni, kúpeľoch, zariadeniach sociálnej starostlivosti a na jednotlivých oddeleniach úradov verejného zdravotníctva, pre ktoré je podmienkou stredné odborné vzdelanie.

V správaní absolventa dominuje tolerancia, empatia, asertivita a prosociálne správanie.

Odborná stredoškolská príprava je orientovaná tak, aby absolvent mohol ďalej pokračovať v stredoškolskom vzdelávaní na strednej zdravotníckej škole, najmä v študijnom odbore zdravotnícky asistent a tak získať úplné stredné odborné vzdelanie ukončené maturitnou skúškou.

Absolvent učebného odboru je pripravený:

- samostatne vykonávať starostlivosti o pomôcky, zdravotnícky materiál a starostlivosť o prostredie pacienta
- ovládať príslušnú techniku, stroje a zariadenia, príslušné pracovné postupy
- vykonávať sanitárske činnosti na všetkých lôžkových oddeleniach, operačných traktoch, v laboratóriách, v lekárenskej službe, na transfúzných oddeleniach, v pitevni,

v centrálnej sterilizácii, sádrovni, na jednotlivých oddeleniach úradov verejného zdravotníctva, v zariadeniach sociálnej starostlivosti a kúpeľných zariadeniach.

Absolvent sa uplatní vo všetkých úsekoch zdravotnej starostlivosti, kde môže pracovať samostatne vo vybraných činnostiach a v tíme.

Odbornou praxou a ďalším štúdiom si zvyšuje kvalifikáciu.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje nasledujúcimi kompetenciami:

6. 2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠkVP v súlade s cieľmi stredného odborného vzdelávania na úrovni ISCED 3C smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili na tejto úrovni zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie sú zakomponované do všetkých vzdelávacích oblastí. V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií ako základným orientačným nástrojom pre vymedzenie kľúčových kompetencií ŠkVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre pracovný a spoločenský život, ktoré v konkrétnych situáciách umožnia žiakom primerane ústne a písomne sa vyjadrovať, spracovávať a využívať písomné materiály, znázorňovať, vysvetľovať a riešiť problémové úlohy a situácie komplexného charakteru, čítať, rozumieť a využívať text. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania, vyhľadávania, uchovávanía, využívania a vytvárania informácií, s rozvojom schopnosti komunikovať aspoň v jednom cudzom jazyku. Žiaci sa získaním týchto spôsobilostí naučia akým spôsobom sa vymieňajú informácie, ako generovať produktívne samoriadené učenie, zapamätajú si, že učenie je v konečnom dôsledku sociálny proces prispôsobovania učebného prostredia pre integráciu aj znevýhodnených sociálnych skupín.

Absolvent má:

- rozumieť bežnému a odbornému ústnemu a písomnému prejavu druhých,
- komunikovať zreteľne a kultivovane na primeranej odbornej úrovni,
- formulovať svoje myšlienky zrozumiteľne a súvisle, v písomnom prejave prehľadne a jazykovo správne,
- zúčastňovať sa aktívnej diskusie, formulovať svoje názory a postoje,
- spracovávať bežné administratívne písomnosti a pracovné dokumenty,
- dodržiavať jazykové a štylistické normy,
- používať odbornú terminológiu a symboliku,
- vyjadrovať sa a vystupovať v súlade so zásadami kultúry prejavu a správania sa,
- využívať svoje vedomosti pri riešení bežných problémových situácií,
- ovládať prácu s príručkami, učebnicami, odborným textom a primerane ich interpretovať,
- rozvíjať svoju tvorivosť,
- využívať informačné zdroje poskytujúce prístup k informáciám a príležitostiam na vzdelávanie v celej Európe.

b) Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržovania potrebnej základnej úrovne zručností. Od žiaka sa vyžaduje regulovať správanie, prehodnocovať základné zručnosti, sebatvoriť, zapájať sa do medziľudských vzťahov, pracovať v tíme, preberať zodpovednosť sám za seba a za prácu iných, schopnosť starať sa o svoje zdravie a životné prostredie, rešpektovať všeľudské etické hodnoty, uznávať ľudské práva a slobody.

Absolvent má:

- posudzovať reálne svoje fyzické a duševné možnosti, odhadovať dôsledky svojho konania a správania sa v rôznych situáciách,
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- reagovať adekvátne na hodnotenie svojho vystupovania a spôsobov správania zo strany iných ľudí, prijímať rady a kritiky,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- zmerať vlastnú činnosť na dodržiavanie osobnej zodpovednosti a dosiahnutie spoločného cieľa v pracovnom kolektíve,
- pracovať v tíme a podieľať sa na realizácii spoločných pracovných a iných činností,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomí dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prijímať a zodpovedne plniť dané úlohy,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

c) Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Tieto schopnosti sa využívajú na identifikovanie problémov, na ich analýzu a stanovenie efektívnych postupov, perspektívnych stratégií a vyhodnocovanie javov. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní vyhodnocovať základné dopady, napr. dopad na životné prostredie, dopad nerozvážnych rozhodnutí alebo príkazov, pracovný a

osobný dopad v širšom slova zmysle ako je ekonomický blahobyť, telesné a duševné zdravie a pod. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- využívať zrozumiteľné návody na objasňovanie podstaty problému,
- pochopiť zadanie úlohy alebo určiť jadro problému a získať informácie potrebné k riešeniu, navrhnúť jednoduchý spôsob riešenia, zdôvodniť ho, vyhodnotiť a overiť správnosť zvoleného postupu a dosiahnutých výsledkov,
- uplatňovať pri riešení problému rôzne jednoduché metódy myslenia a myšlienkových operácií,
- zhodnotiť význam informácií, zhromažďovať a využívať ich pre optimálne riešenie základných pracovných problémových situácií, zvažovať výhody a nevýhody navrhovaných riešení,
- vybrať správny (optimálny) postup na realizáciu riešenia a dodržiavať ho,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

d) Podnikateľské spôsobilosti

Prispievajú k tvorbe nových pracovných miest, umožňujú samozamestnanosť, pomáhajú ľuďom nachádzať prácu, orientovať sa na vlastné podnikanie, zlepšovať svoje pracovné a podnikateľské výkony. Učiť sa, ako sa učiť, prispôbovať sa zmenám a využívať informačné toky, to sú generické zručnosti, ktoré by mal získať žiak.

Absolvent má:

- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôbovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,

- využívať k učeniu rôzne informačné zdroje, vrátane skúseností iných a svoje vlastné,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy na povolanie,
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore,
- cieľavedome a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesii a vzdelávacej ceste,
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
- interpretovať základné informácie o prieskume trhu, reklame a cieľoch podnikania,
- vedieť získavať a vyhodnocovať informácie o pracovných a vzdelávacích príležitostiach,
- využívať poradenské a sprostredkovateľské služby tak v oblasti sveta práce, ako aj v oblasti vzdelávania,
- primerane komunikovať s potenciálnymi zamestnávateľmi, prezentovať svoj odborný potenciál a svoje odborné ciele,
- vedieť vystihnúť podstatu, realitu, fakty, predvídať dôsledky,
- poznať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť zaujať kritické postoje, prijímať kritiku druhých,
- poznať všeobecné práva a povinnosti zamestnávateľov a pracovníkov,
- poznať vlastné chyby a byť schopný sebareflexie,
- identifikovať a riešiť aj sporné problémy (nevyhýbať sa ich riešeniu),
- robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,
- chápať podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania,
- dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

e) Spôsobilosť využívať informačné technológie

Tieto spôsobilosti pomáhajú žiakom rozvíjať základné zručnosti pri práci s osobným počítačom, internetom, využívať rôzne informačné zdroje a informácie v pracovnom a mimo pracovnom čase. Sú to teda schopnosti, ktoré umožňujú žiakom ich osobnostný rast, vlastné učenie a výkonnosť v práci.

Absolvent má:

- ovládať počítač, poznať jeho základné časti a jednoduchý spôsob jeho obsluhy,
- pochopiť základné informácie o štruktúre a fungovaní počítača,
- pracovať s jednoduchými základnými a aplikačnými funkciami programu potrebnými pre výkon povolania,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu,
- učiť sa používať nové jednoduché aplikácie,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať jednoduché prostriedky online a offline komunikácie,
- vyhľadávať jednoduché informačné zdroje a informácie z otvorených zdrojov,
- ovládať základy grafického znázorňovania a vedieť ich podľa potreby využiť v praktickom živote,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.

f) Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Sú to schopnosti, ktoré umožňujú žiakom žiť plnohodnotným sociálnym životom a tak prispievať k zvyšovaniu spoločenskej úrovne. Cestou získaných schopností žiaci zdokonaľujú svoj osobnostný rast, vlastné učenie, využívajú sebapoznávanie, sebakontrolu a sebareguláciu pre prácu v kolektíve, prijímajú zodpovednosť za vlastnú prácu a prácu ostatných. Svojím podielom prispievajú k životu a práci k spoločnosti založených na vedomostiach, prispievajú

k rozvíjaniu demokratického systému spoločnosti, k trvalo udržateľnému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu, zachovaniu života na Zemi, rozvíjaniu vzájomného porozumeniu si medzi osobami a skupinami, rozvíjajú svoje schopnosti ako je empatia, súciti, tolerancia, rešpektovanie práv a slobôd.

Absolvent má:

- rozumieť podstate sveta a spoločnosti na primeranej úrovni,
- rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- rešpektovať rôzne názory na svet, rozvoja,
- uznávať hodnotu života, uvedomovať si zodpovednosť za vlastný život a spoluzodpovednosť pri ochrane života a zdravia iných,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte,
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah,
- orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu,
- pochopiť pojmy: spravodlivosť, ľudské práva, zodpovednosť a aplikovať ich v globálnom kontexte.

6.3 Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- rozlišovať spisovný a hovorový jazyk, dialekt a štýlovo príznačné javy, vo vlastnom prejave voliť prostriedky adekvátnej komunikačnej situácie,
- v písomnom a hovorenom prejave uplatňovať zásady slovenského pravopisu, využívať vedomostí o tvarosloví,
- odhaľovať a opravovať jazykové nedostatky a chyby,
- používať adekvátnu slovnú zásobu vrátane príslušnej odbornej terminológie,
- orientovať sa v základnej výstavbe textu, prezentovať a obhajovať svoje stanoviská,
- vedieť položiť otázku a správne formulovať odpovede,
- vyjadrovať postoje neutrálne, pozitívne (pochvala) a negatívne (kritika, polemika),
- vyjadrovať sa vecne správne, jasne a zrozumiteľne,
- odborne sa vyjadrovať o javoch vo svojom odbore,
- vytvoriť základné útvary administratívneho štýlu,
- samostatne získavať potrebné informácie z dostupných zdrojov, triediť ich a kriticky k nim pristupovať,
- mať prehľad o knižniciach a ich službách.
- vysvetliť základné etické pojmy, súvislosť medzi hodnotami a normami,
- vysvetliť etické normy súvisiace so životom a zdravím,
- charakterizovať etiku práce,
- využívať vedomosti a spôsobilosti v praktickom živote pri riešení otázok svojho politického a občianskeho rozhodovania, hodnotenia a správania,
- konať zodpovedne a prejavovať občiansku aktivitu, vážiť si demokraciu a slobodu,
- osvojiť si poznatky a špeciálne činnosti podporujúce úpravu porúch zdravia,
- osvojiť si základy zdravovedy a fyziológie ľudského tela,
- chápať otázky vzniku civilizačných porúch zdravia a princípy primárnej a sekundárnej prevencie,

- osvojiť si zásady správnej výživy a zdravého životného štýlu,
- zorganizovať si pohybový režim a program vlastných pohybových aktivít ako súčasť životného štýlu,
- vedieť uplatňovať viaceré pohybové prostriedky na rozvoj svojich pohybových schopností.

6.4 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- ovládať základné poznatky o organizácii zdravotnej a sociálnej starostlivosti,
- ovládať a používať odbornú terminológiu odboru,
- ovládať stručné poznatky z anatómie, fyziológie, patológie a kliniky chorôb vybraných systémov,
- ovládať poznatky základov hygieny a epidemiológie,
- ovládať poznatky zo starostlivosti o pomôcky a prostredie vo všetkých úsekoch svojej pôsobnosti,
- ovládať poznatky o základných a pomocných zdravotníckych materiáloch, o základnom vybavení zdravotníckych a sociálnych zariadení, o jeho údržbe a najmä o spôsobe dezinfekcie a sterilizácie,
- ovládať poznatky o organizácii práce sanitára na všetkých úsekoch svojej pôsobnosti: na lôžkových oddeleniach, v laboratóriách, v lekárenskej službe, na transfúznom oddelení, v pitevní, v centrálnej sterilizácii, v hygienickej službe, v detských zariadeniach na operačných oddeleniach, v sadrovni a v dopravnej zdravotnej službe,
- popísať a vysvetliť technické základy zloženia prístrojov a zariadení používaných v odbore a ich funkciu,
- ovládať zásady hygieny práce, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia,

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- zvoliť najefektívnejší postup pri vykonávaní sanitárskych činností,
- vykonávať základnú starostlivosť o pomôcky, o posteľ pacienta a prostredie,
- vykonávať dezinfekciu a sterilizáciu,
- aplikovať základy hygieny práce
- obsluhovať prístroje a zariadenia používané v odbore, vykonávať ošetrovanie a údržbu prístrojov a zariadení používaných v odbore,
- postupovať v zmysle zásad bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci, ochrany životného prostredia,
- postupovať hospodárne pri manipulácii s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami,
- vykonávať kvalifikovane základné odborné práce, racionálne riešiť jednoduché problémové situácie,
- dodržiavať normy, parametre kvality služieb,
- využívať informačné technológie pri riešení odborných úloh.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, altruizmom,
- tpežlivosťou, diskretnosťou, taktnou komunikáciou,
- kreativitou, spoľahlivosťou,
- dôslednosťou, samostatnosťou a presnosťou,
- schopnosťou spolupracovať, sebadisciplínou, mobilitou.

7 UČEBNÝ PLÁN

7.1 Učebný plán pre jednoročné večerné štúdium

Cieľové zložky vzdelávania	Celkový počet týždenných vyučovacích hodín v školskom vzdelávacom programe	Celkový počet vyučovacích hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	-	-
Odborné vzdelávanie	10	330
Disponibilné hodiny	0	0
CELKOM	10	330

ODBORNÉ VZDELÁVANIE	10	330
Teoretické vzdelávanie:	4	132
•zdravoveda	2	66
•sanitárstvo	2	66
Praktická príprava a odborná klinická prax	6	192
• sanitárske činnosti – cvičenia	2	66
• sanitárske činnosti – odborná klinická prax	4	132
Disponibilné hodiny	0	0
SPOLU	10	330
Záverečná skúška	1 týždeň	1 týždeň

7.1.1 Poznámky k učebnému plánu:

- a) Učebný plán vymedzuje proporcie medzi teoretickým a praktickým odborným vzdelávaním a ich záväzný rozsah.
- b) Počet týždenných vyučovacích hodín je 10 hodín.
- c) Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v odbore sa realizuje v rozsahu 33 týždňov. Časová rezerva (7 týždňov) sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, exkurzie a na absolvovanie záverečnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasne platnej legislatívy.
- e) Praktická príprava sa realizuje podľa súčasne platnej legislatívy. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení v laboratórnych podmienkach (v odborných učebniach) a odbornej klinickej praxe v zdravotníckych a sociálnych zariadeniach. Na cvičeniach a odbornej klinickej praxi sa žiaci delia do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov nasledovne: na cvičeniach v laboratórnych podmienkach (v odborných učebniach) je počet žiakov v skupine najviac 10 a na odbornej klinickej praxi je počet žiakov v skupine najviac 6.
- f) Záverečná skúška sa organizuje podľa platnej školskej legislatívy.

8 UČEBNÉ OSNOVY

8.1 ODBORNÉ VZDELÁVANIE

Cieľom odborného vzdelávania je vytvoriť podmienky a umožniť žiakom osvojiť si odborné vedomosti, zručnosti, návyky a získať tak odborné kompetencie pre výkon pracovných činností v danom povolaní podľa odboru štúdia. Obsah odborného vzdelávania aplikuje a rozvíja odborné poznatky žiakov podľa požiadaviek profilu absolventa.

Osobitné postavenie v odbornom vzdelávaní má prax. V nej sa integruje obsah učiva odborných predmetov aplikáciou v praktických činnostiach. Prax vytvára podmienky pre praktické overenie teoretických poznatkov a získanie odborných zručností a návykov žiakov.

Prehľad vzdelávacích oblastí:

- 1) Teoretické vzdelávanie
- 2) Praktická príprava a odborná klinická prax

8.1.1 Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

V teoretickej príprave je pozornosť zameraná na osvojenie si základných vedomostí z vybraných zdravotníckych odborov. Žiak získava poznatky o základoch organizácie zdravotnej a sociálnej starostlivosti, hygienickej starostlivosti, vybraných systémových ochoreniach a medicínskych odboroch. V obsahu vzdelávania sú zaradené poznatky z anatómie, fyziológie, patológie, zdravotvedy vybraných systémov. Žiak získava základné vedomosti z oblasti sanitárskych činností na lôžkových oddeleniach, v laboratóriách, v lekárenskej službe, na transfúznom oddelení, v pitevní, v centrálnej sterilizácii, v hygienickej službe, v detských zariadeniach, na operačných oddeleniach, v sádrovni, úradoch verejného zdravotníctva, v dopravnej zdravotnej službe, zariadeniach sociálnych služieb a kúpeľných zariadeniach, so zameraním najmä na preddezinfekciu, mechanickú očistu, dezinfekciu a sterilizáciu, starostlivosť o pomôcky, zdravotnícky materiál, posteľe a bielizeň. Zároveň sa oboznamuje s požiadavkami na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Realizuje sa v predmetoch zdravotvedy a sanitárstvo.

Prehľad výkonových štandardov

Absolvent má:

- ovládať a používať odbornú terminológiu odboru,
- popísať a vysvetliť základy anatómie a fyziológie a patológie človeka,
- reprodukovať základné poznatky o vybraných systémových ochoreniach,
- vysvetliť otázky vzniku civilizačných porúch zdravia a princípy primárnej a sekundárnej prevencie,
- popísať zásady správnej výživy a zdravého životného štýlu,
- definovať teoretické základy prvej pomoci pri úrazoch a náhlych stavoch,
- popísať špecifiká mentálneho, fyzického vývinu osobnosti v jednotlivých etapách,
- charakterizovať prácu sanitára na jednotlivých úsekoch zdravotnej a sociálnej starostlivosti,
- popísať hlavné zásady a postupy preddezinfekcie, mechanickej očisty, dezinfekcie a sterilizácie,
- popísať hlavné zásady a postupy starostlivosti o pomôcky, zdravotnícky materiál, posteľe a bielizeň,
- vymedziť základné sanitárske činnosti na lôžkových oddeleniach, v laboratóriách, v lekárenskej službe, na transfúznom oddelení, v pitevní, v centrálnej sterilizácii, v hygienickej službe, v detských zariadeniach, na operačných oddeleniach, v sadrovni v dopravnej zdravotnej službe, zariadeniach sociálnych služieb a kúpeľných zariadeniach,
- popísať a vysvetliť technické základy zloženia prístrojov a zariadení používaných v odbore a ich funkciu,
- reprodukovať zásady hygieny práce, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia,
- ovládať základné poznatky z oblasti pracovného a občianskeho práva,
- rozoznať možné zdroje znečistenia životného prostredia súvisiace s príslušným odborom.

Prehľad a rozpis obsahových štandardov

Organizácia zdravotnej a sociálnej starostlivosti.

Ciele a úlohy zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Organizačná štruktúra zdravotníctva. Organizácia liečebno-preventívnej a sociálnej starostlivosti. Charitatívne a iné podporné činnosti. Zariadenia liečebno-preventívnej starostlivosti. Zdravotnícki pracovníci. Právna zodpovednosť zdravotníckych pracovníkov pri výkone povolania. Morálne a etické črty zdravotníckeho pracovníka.

Základy hygieny a tvorby životného prostredia

Ochrana a tvorba životného prostredia. Hygiena a jej vplyv na zdravie. Význam prostredia a výživy pre zdravie. Základy hygieny detí a dorastu. Hygiena v zdravotníckych a sociálnych zariadeniach.

Človek a jeho zdravie

Človek ako spoločenská bytosť. Telesné a duševné zdravie, zdravý spôsob života. Podiel jedinca, rodiny a spoločnosti na udržovaní a upevňovaní zdravia. Ľudské telo, jeho anatomicko-fyziologická jednota a jeho vzťah k prostrediu. Zdravie a choroba. Infekcia, obranyschopnosť organizmu a prenos infekcie. Prevencia ochorení. Všeobecné príznaky ochorení.

Choroby pohybového ústrojenstva

Pohybové ústrojenstvo, funkcie, poruchy a ich príznaky. Najčastejšie vrodené a získané chyby a stavy pohybového ústrojenstva. Zápalové ochorenia.

Choroby mozgu a miechy

Mozog, miecha, funkcia, poruchy a ich príznaky. Najčastejšie ochorenia nervovej sústavy.

Očné choroby

Stručná anatómia, funkcia, poruchy, vrodené chyby, náhle príhody, príznaky.

Choroby ušné, nosové, krčné

Stručná anatómia, funkcia, poruchy, vrodené chyby, náhle príhody, príznaky ochorení jednotlivých orgánov a ich funkcií.

Choroby dýchacích ústrojov

Dýchacia sústava, jej činnosť, poruchy a príznaky. Najčastejšie choroby priedušiek, pľúc a pohrudnice.

Choroby krvi a krvného obehu

Krv, krvný obeh, činnosť, poruchy a príznaky. Najčastejšie choroby krvi, srdca a ciev.

Choroby tráviacich ústrojov

Tráviaca sústava, činnosť, poruchy a príznaky. Výživa a jej poruchy. Najčastejšie choroby žalúdka, pečene, žlčových ciest a pankreasu.

Choroby vylučovacej sústavy

Obličky, močové cesty, činnosť, poruchy a príznaky. Najčastejšie choroby obličiek a močových ciest.

Endokrinné ochorenia

Žľazy s vnútorným vylučovaním, funkcia, poruchy a príznaky. Najčastejšie endokrinné ochorenia.

Poruchy imunity a alergické ochorenia

Imunita, význam, druhy, príznaky, poruchy, najčastejšie ochorenia. Alergia, druhy, príznaky, najčastejšie ochorenia.

Kožné a pohlavné choroby

Stručná anatómia, funkcia, príznaky ochorení.

Gynekologicko-pôrodnická starostlivosť

Pohlavný život, manželstvo, rodičovstvo. Tehotenstvo, pôrod, starostlivosť o rodičku a dieťa. Najčastejšie poruchy a choroby vo všetkých vekových obdobiach ženy. Psychika ženy.

Detský vek a jeho choroby

Vývoj dieťaťa, výživa a hygiena dieťaťa. Najčastejšie ochorenia detského veku.

Staroba a jej ochorenia

Starnutie a staroba. Najčastejšie choroby, ich priebeh a prejavy.

Nádorové ochorenia

Druhy nádorov, príčiny, príznaky. Najčastejšie nádorové ochorenia.

Infekčné ochorenia

Infekcia, jej pôvodcovia, šírenie nákazy, prevencia. Najčastejšie infekčné ochorenia. Nozokomiálne nákazy.

Náhle príhody

Najčastejšie náhle príhody ohrozujúce život. Hlavné príčiny a príznaky.

Prvá pomoc

Prvá pomoc pri úrazoch a stavoch ohrozujúcich život.

Zdravotnícke a sociálne zariadenia

Zdravotnícke zariadenia, sociálne zariadenia, druhy, stavebné usporiadanie nemocníc a iných zariadení. Hygienický režim v jednotlivých typoch zdravotníckych asociálnych zariadení, lôžkové oddelenia, centralizované zariadenia a iné úseky práce. Zneškodňovanie nemocničných odpadov. Rizikové pracoviská. Osobné ochranné prostriedky. Organizácia práce.

Lôžkové oddelenie

Lôžkové oddelenie, typy, časti, vybavenie. Organizácia práce na lôžkovom oddelení. Pomocné centrálné služby. Prevádzkový a domáci poriadok na lôžkovom oddelení.

Posteľ chorého a jej úprava

Typy postelí v zdravotníckych asociálnych zariadeniach. Základné vybavenie postelí. Montáž postele. Doplnky k vybaveniu postele, pomocné zariadenia postele a manipulácia s nimi. Čistenie a dezinfekcia postele.

Bielizeň

Druhy bielizne. Manipulácie s čistou a použitou bielizňou.

Starostlivosť o pomôcky

Druhy pomôcok (sklenené, gumové, smaltované, z plastov, z kovu a iné). Zásady a organizácia starostlivosti o pomôcky. Preddezinfekcia, mechanická očista, druhy, pomôcky, prostriedky, spôsoby. Dezinfekcia, druhy, prostriedky a spôsoby dezinfekcie. Príprava dezinfekčných roztokov a manipulácia s nimi.

Sterilizácia

Sterilizácia, druhy. Centrálna sterilizácia.

Stravovanie chorých

Transport stravy. Príprava prostredia pred podávaním jedla v jedálňach a na posteliach. Očista, dezinfekcia a uloženie riadu. Odstraňovanie zvyškov jedla.

Transport chorých

Sprevádzanie a prenášanie pacientov bez pomôcok a s pomôckami. Prenášanie pacientov na nosidlách. Zabezpečenie polohy pacienta pri transporte.

Starostlivosť o prostredie chorého

Estetická a hygienická úprava prostredia, izieb chorých a jednotlivých miestností ošetrovacej jednotky vrátane zariadení na hygienickú očistu. Vplyv prostredia na spokojnosť chorých.

Organizácia práce sanitára

Úloha sanitára pri zabezpečovaní zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Postavenie sanitára ako člena zdravotníckeho tímu. Pracovná náplň a harmonogram práce sanitárov na lôžkových oddeleniach, sociálnych zariadeniach a na iných úsekoch práce.

Práca v laboratóriách

Usporiadanie laboratórií podľa jednotlivých typov (biochemické, hematologické, mikrobiologické, histologické), organizácia práce a hygienický režim. Ochrana zdravia a bezpečnosť pri práci. Postup pri manipulácii s chemickými látkami. Uskladňovanie chemických látok. Druhy laboratórneho skla, nástrojov, prístrojov a ďalších pomôcok. Pomôcky používané pri odbere biologického materiálu a pri zhotovovaní preparátov. Zásady likvidácie a likvidácia infekčného a kontaminovaného materiálu. Prevádzka laboratórií a životné prostredie.

Práca v lekárenskej službe

Lekárske pracovisko a jeho zariadenie, organizácia práce, hygienický režim. Spôsoby uskladňovania a manipulácia so zdravotníckym materiálom a liečivými prípravkami. Hygiena v skladovacích priestoroch lekárenskej služby. Udržiavanie hygieny v lekárenskej službe. Príprava, umývanie, dezinfekcia a sterilizácia laboratórných nástrojov, prístrojov, liekoviek, fliaš na sterilné roztoky.

Práca na transfúznom oddelení

Transfúzne oddelenie, jeho zariadenie, organizácia práce, hygienický režim. Laboratórne sklo, manipulácia s ním a ďalšie pomôcky potrebné pri odbere histologického materiálu a transfúzie krvi. Darcovstvo krvi a podiel sanitára pri jeho zabezpečovaní. Zásady likvidácie a likvidácia infekčného a kontaminovaného materiálu.

Práca v pitevní

Zariadenie pitevne. Pracovné nástroje a iné pomôcky, organizácia práce, hygienický režim pitevne. Manipulácia s pracovnými nástrojmi a inými pomôckami v pitevní. Sterilizácia a

dezinfekcia pomôcok a nástrojov. Špecifiká práce sanitára v pitevní, etika práce s mŕtvym telom. Preparačné výkony. Vedenie dokumentácie, pohrebná služba, pitevný protokol a pod.

Práca v centrálnej sterilizácii

Zariadenie centrálnej sterilizácie, organizácia práce, hygienický režim. Mechanická očista, špecifické požiadavky na prácu v centrálnej sterilizácii. Sterilizačné prístroje, ich prevádzka a manipulácia s nimi. Zásady vyberania, triedenia a ukladania sterilizovaného materiálu a jeho distribúcia na jednotlivé oddelenia. Pracovné postupy v centrálnej sterilizácii. Ochrana zdravia a bezpečnosť pri práci.

Práca v hygienickej službe

Zariadenie, organizácia práce, hygienický režim. Sterilizácia laboratórneho skla a ďalších pomôcok. Starostlivosť o laboratórne zvieratá.

Práca v detských zariadeniach

Detské zariadenia. Vybavenie. Organizácia práce. Hygienický režim. Výchovné pomôcky, hračky.

Práca na operačnom oddelení

Operačný trakt. Zariadenie. Pomôcky a ich udržiavanie. Hygienický režim. Organizácia práce. Príprava operačnej sály a pomocných zariadení. Asistencia pri príprave pacienta na operáciu (holenie operačného poľa, doprava pacienta na operačnú sálu, polohovanie pacienta na operačnom stole), prevoz pacienta po operácii, likvidácia materiálu po operácii, očista, dezinfekcia, sterilizácia a odkladanie pomocných zariadení, odsun biologického materiálu. Prísun a odsun fliaš so stlačenými plynmi.

Práca v sadrovni

Sadrovňa jej zariadenie, pomôcky. Organizácia práce. Hygienický režim. Druhy sadry. Obväzy. Príprava sadrových obväzov a dláh. Úprava podložky chorého pred prikladaním sadrových obväzov. Snímanie a úprava sadrových obväzov. Preprava chorých v sadrových obväzoch. Pomoc pri chôdzi s barlami.

Práca v dopravnej zdravotnej službe

Sanitka - jej vnútorné vybavenie, pomôcky, hygienický režim. Preprava pacientov, ich polohovanie počas prevozu. Príprava sanitky na výjazd. Očista a dezinfekcia vnútorného

vybavenia sanitky vrátane pomôcok. Komunikácia s pacientom a príbuznými. Návrik sociálnych a komunikačných zručností.

Obsah predmetu ZDRAVOVEDA

Ročník	Prehľad tematických celkov	Počet hodín teórie
prvý	1. Organizácia zdravotnej a sociálnej starostlivosti	3
	2. Základy hygieny a tvorby životného prostredia	2
	3. Človek a jeho zdravie	4
	4. Choroby pohybového ústrojenstva	3
	5. Choroby mozgu, miechy a periférnych nervov	3
	6. Anatómia oka, funkcia, vrodené chyby, náhle príhody	2
	7. Choroby ucha, nosa a krku	2
	8. Choroby dýchacích ciest	3
	9. Krv, krvný obeh	4
	10. Choroby tráviacich ústrojov	3
	11. Choroby vylučovacej sústavy	4
	12. Endokrinné ochorenia	3
	13. Poruchy imunity a alergické ochorenia	3
	14. Kožné a pohlavné choroby	3
	15. Gynekologicko-pôrodnická starostlivosť	3
	16. Detský vek a jeho poruchy	3
	17. Starnutie a staroba	3
	18. Nádorové ochorenia	3
	19. Infekčné ochorenia	4
	20. Náhle príhody	3
	21. Prvá pomoc	7

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Organizácia zdravotnej a sociálnej starostlivosti	Informačno-receptívna-výklad Reproduktívna- riadený rozhovor	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie
Základy hygieny a tvorby životného prostredia	Informačno-receptívna-výklad Reproduktívna- riadený rozhovor,	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie, brainstorming
Človek a jeho zdravie	Informačno-receptívna-výklad Reproduktívna- riadený rozhovor, Motivačné rozprávanie	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie

Choroby pohybového ústrojenstva	Informačno-receptívna-výklad Reproduktívna- riadený rozhovor,	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie
Choroby mozgu, miechy a periférnych nervov	Informačno-receptívna-výklad Reproduktívna- riadený rozhovor,	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie, riešenie problému
Anatómia oka, funkcia, vrodené chyby, náhle príhody	Motivačné rozprávanie Informačno-receptívna-výklad Reproduktívna- riadený rozhovor, Motivačné rozprávanie	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie, riešenie problému
Choroby ucha, nosa a krku	Informačno-receptívna-výklad Reproduktívna- riadený rozhovor, Motivačné rozprávanie	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie, brainstorming
Choroby dýchacích ciest	Informačno-receptívna-výklad Reproduktívna- riadený rozhovor, Motivačné rozprávanie	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie, riešenie problému
Krv, krvný obeh	Informačno-receptívna-výklad Reproduktívna- riadený rozhovor,	Frontálna výučba, Skupinová práca žiakov, vysvetľovanie, riešenie problému
Choroby tráviacich ústrojov	Informačno-receptívna-výklad Reproduktívna- riadený rozhovor,	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie, riešenie problému
Choroby vylučovacej sústavy	Informačno-receptívna-výklad Reproduktívna- riadený rozhovor,	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie, brainstorming
Endokrinné ochorenia	Informačno-receptívna-výklad Reproduktívna- riadený rozhovor,	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie, riešenie problému
Poruchy imunity a alergické ochorenia	Informačno-receptívna-výklad Reproduktívna- riadený rozhovor,	Frontálna výučba, frontálna a individuálna práca žiakov, Filmová projekcia, diskusia

Kožné a pohlavné choroby	Informačno-receptívna- výklad Reproduktívna- riadený rozhovor,	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie
Gynekologicko-pôrodnícka starostlivosť	Informačno-receptívna- výklad Reproduktívna- riadený rozhovor,	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie, riešenie problému
Detský vek a jeho poruchy	Informačno-receptívna- výklad Reproduktívna- riadený rozhovor,	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie,
Starnutie a staroba	Informačno-receptívna- výklad Reproduktívna- riadený rozhovor,	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie, riešenie problému
Nádorové ochorenia	Informačno-receptívna- výklad Reproduktívna- riadený rozhovor,	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie,
. Infekčné ochorenia	Informačno-receptívna- výklad Reproduktívna- riadený rozhovor,	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie, riešenie problému
Náhle príhody	Informačno-receptívna- výklad Reproduktívna- riadený rozhovor,	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie,
Prvá pomoc	Informačno-receptívna- výklad Reproduktívna- riadený rozhovor, nácvik KPR	Frontálna výučba, práca s knihou, vysvetľovanie, práca s modelom na KPR

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenie žiakov sa používajú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Organizácia zdravotnej a sociálnej starostlivosti	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar, Tabuľa,	Fólie, obrazy	knižnica
Základy hygieny a tvorby životného prostredia	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar,	Fólie, odborné filmy, obrazy	knižnica
Človek a jeho zdravie	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar,	Fólie, odborné filmy, tabule, obrazy	knižnica
Choroby pohybového ústrojenstva	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar,	Fólie, odborné filmy, tabule, obrazy	knižnica
Choroby mozgu, miechy a periférnych nervov	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar, Tabuľa,	Fólie, odborné filmy, obrazy	knižnica časopisy Neurológia a neurochirurgi a Rehabilitácia
Anatómia oka, funkcia, vrodené chyby, náhle príhody	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar, Tabuľa,	Fólie, odborné filmy, obrazy	knižnica
Choroby ucha, nosa a krku	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar, Tabuľa,video,	Fólie, odborné filmy, tabule, obrazy	knižnica
Choroby dýchacích ciest	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar, Tabuľa, video	Fólie, odborné filmy, obrazy	knižnica
Krv, krvný obeh	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda	Dataprojektor, meotar, Tabuľa, video,	Fólie, odborné filmy, tabule,	knižnica

	Osveta 2007 Časopis Kardiológia		obrazy	
Choroby tráviacich ústrojov	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar, video,	Fólie, odborné filmy, obrazy	knižnica
Choroby vylučovacej sústavy	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar, Tabuľa, video,	Fólie, odborné filmy, obrazy	knižnica
Endokrinné ochorenia	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar, video,DVD prehrávač	Fólie, odborné filmy, CD, obrazy	knižnica
Poruchy imunity a alergické ochorenia	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar, Tabuľa,video	Fólie, odborné filmy, tabule, obrazy	knižnica
Kožné a pohlavné choroby	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar, Tabuľa,video,	Fólie, odborné filmy, obrazy	knižnica
Gynekologic ko-pôrodnícka starostlivosť	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar,	Fólie, odborné filmy, tabule, obrazy	knižnica
Detský vek a jeho poruchy	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar,	Fólie, odborné filmy, tabule, obrazy	knižnica
Starnutie a staroba	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Tabuľa Dataprojektor, meotar	Fólie, odborné filmy, tabule, obrazy	knižnica
Nádorové ochorenia	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar,	Fólie, odborné filmy, tabule, obrazy	knižnica

Infekčné ochorenia	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Tabuľa Dataprojektor, meotar	Fólie, odborné filmy, tabule, obrazy	knižnica
Náhle príhody	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar,	Fólie, odborné filmy, tabule, obrazy	knižnica
Prvá pomoc	Prochotský,A.,Kubicová,L.: Zdravoveda pre sanitárov,Osveta 2003 Hluchová,L.:Zdravoveda Osveta 2007	Dataprojektor, meotar,	Fólie, odborné filmy, tabule, obrazy, figurína na KPR	knižnica

Obsah predmetu SANITÁRSTVO

Ročník	Prehľad tematických celkov	Počet hodín teórie
prvý	1. Zdravotnícke a sociálne zariadenia	4
	2. Lôžkové oddelenia	5
	3. Posteľ chorého a jej úprava	3
	4. Bielizeň	2
	5. Starostlivosť o pomôcky	4
	6. Sterilizácia	3
	7. Stravovanie chorých	4
	8. Transport chorých	3
	9. Starostlivosť o prostredie chorého	2
	10. Organizácia práce sanitára	4
	11. Práca v laboratóriu	4
	12. Práca v lekárenskej službe	3
	13. Práca na transfúznom oddelení	3
	14. Práca v pitevni	4
	15. Práca v centrálnej pitevni	3
	16. Práca v hygienickej službe	2
	17. Práca v detských zariadeniach	2
	18. Práca na operačnom oddelení	6
	19. Práca v sadrovni	3
	20. Práca v dopravnej zdravotnej službe	4

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Pri vyučovaní sa budú používať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia	Vyučovania
	Metódy	Formy práce
1. Zdravotnícke a sociálne zariadenia	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Exkurzia	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
2. Lôžkové oddelenia	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
3. Posteľ chorého a jej úprava	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
4. Bielizeň	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou

5. Starostlivosť pomôcky	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
6. Sterilizácia	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
7. Stravovanie chorých	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
8. Transport chorých	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
9. Starostlivosť o prostredie chorého	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
10. Organizácia práce sanitára	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
11. Práca v laboratóriu	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
12. Práca v lekárenskej službe	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
13. Práca na transfúznom oddelení	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
14. Práca v pitevni	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
15. Práca v centrálnej sterilizácii	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Exkurzia	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
16. Práca v hygienickej službe	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou

17.Práca v detských zariadeniach	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
18.Práca na operačnom oddelení	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Exkurzia	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
19.Práca v sadrovni	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Exkurzia	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
20. Práca v dopravnej zdravotnej službe	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Exkurzia	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje/internet, knižnica,... /
1. Zdravotnícke a sociálne zariadenia	Kontrová Ľ.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovateľské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovateľstvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovateľstvo teória. Osveta.Martin 1988	Tabuľa Meotar Videotechnika	Priesvitky	Internet
2. Lôžkové oddelenia	Kontrová Ľ.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovateľské	Tabuľa Meotar Videotechnika	Priesvitky	Internet

	<p>techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovatel'stvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovatel'stvo teória. Osveta.Martin 1988</p>			
3.Posteľ chorého a jej úprava	<p>Kontrová Ľ.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovatel'ské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovatel'stvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovatel'stvo teória. Osveta.Martin 1988</p>	<p>Tabuľa Meotar Videotechnika PC</p>	Priesvitky	Internet
4.Bielizeň	<p>Kontrová Ľ.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovatel'ské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovatel'stvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovatel'stvo teória. Osveta.Martin 1988</p>	<p>Tabuľa Meotar Videotechnika</p>	<p>Priesvitky Vzor tlačiva:</p>	
5.Starostlivosť o pomôcky	<p>Kontrová Ľ.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovatel'ské</p>	<p>Tabuľa Meotar Videotechnika</p>	<p>Priesvitky Vzor tlačiva</p>	Internet

	<p>techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovateľstvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovateľstvo teória. Osveta.Martin 1988</p>			
6.Sterilizácia	<p>Kontrová Ľ.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovateľské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovateľstvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovateľstvo teória. Osveta.Martin 1988</p>	<p>Tabuľa Meotar Videotechnika</p>	<p>Priesvitky Vzor tlačiva</p>	<p>Internet</p>
7.Stravovanie chorých	<p>Kontrová Ľ.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovateľské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovateľstvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovateľstvo teória. Osveta.Martin 1988</p>	<p>Tabuľa Meotar Videotechnika</p>	<p>Priesvitky Vzor tlačiva</p>	
8.Transport chorých	<p>Kontrová Ľ.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovateľské techniky. Osveta. Matrin 2001</p>	<p>Meotar Videoprojektor</p>	<p>Priesvitky</p>	

	Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovatel'stvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovatel'stvo teória. Osveta.Martin 1988			
9.Starostlivosť o prostredie chorého	Kontrová L.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovatel'ské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovatel'stvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovatel'stvo teória. Osveta.Martin 1988	PC Meotar	Priesvitky	Internet
10.Organizáci a práce sanitára	Kontrová L.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovatel'ské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovatel'stvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovatel'stvo teória. Osveta.Martin 1988	Tabuľa Meotar Videotechnika	Priesvitky	Internet
11. Práca v laboratóriu	Kontrová L.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovatel'ské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.:	Tabuľa Meotar Videotechnika	Priesvitky Vzor tlačiva	Internet

	Ošetrovatel'stvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovatel'stvo teória. Osveta.Martin 1988			
12. Práca v lekárenskej službe	Kontrová Ľ.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovatel'ské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovatel'stvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovatel'stvo teória. Osveta.Martin 1988	Tabuľa Meotar Videotechnika	Priesvitky Vzor tlačiva	
13. Práca na transfúznom oddelení	Kontrová Ľ.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovatel'ské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovatel'stvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovatel'stvo teória. Osveta.Martin 1988	Tabuľa Meotar Videotechnika	Priesvitky Vzor tlačiva	Internet
14. Práca v pitevni	Kontrová Ľ.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krejčí J., Dvořáček Č.: Patológia. Osveta. Martin 1980 Krišková A. a kol.: Ošetrovatel'ské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová	Tabuľa Meotar Videotechnika	Priesvitky Vzor tlačiva Zákon o pohrebnej službe	

	G., Olivierova R.: Ošetrovatel'stvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovatel'stvo teória. Osveta.Martin 1988 Glasa J., Šoltés L.: Zdravotnícka etika. Osveta. Martin 1997			
15. Práca v centrálnej sterilizácii	Kontrová Ľ.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovatel'ské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovatel'stvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovatel'stvo teória. Osveta.Martin 1988	PC Meotar	Priesvitky Vzor tlačiva	
16. Práca v hygienickej službe	Kontrová Ľ.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovatel'ské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovatel'stvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovatel'stvo teória. Osveta.Martin 1988	Tabuľa Meotar Videotechnika		
17. Práca v detských zariadeniach	Kontrová Ľ.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovatel'ské techniky. Osveta. Matrin 2001	Tabuľa Meotar Videotechnika		Internet

	Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovatel'stvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovatel'stvo teória. Osveta.Martin 1988			
18. Práca na operačnom oddelení	Kontrová L.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovatel'ské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovatel'stvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovatel'stvo teória. Osveta.Martin 1988	Tabuľa Meotar Videotechnika	Priesvitky	
19. Práca v sadvoni	Kontrová L.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovatel'ské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovatel'stvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovatel'stvo teória. Osveta.Martin 1988	Tabuľa Meotar Videotechnika	Priesvitky Vzor tlačiva	
20.Práca v dopravnej zdravotnej službe	Kontrová L.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovatel'ské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.:	PC Meotar Videoprojektor	Priesvitky	Internet

	Ošetrovateľstvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M. a kol.:Ošetrovateľstvo teória. Osveta.Martin 1988			
--	---	--	--	--

Všeobecné podmienky hodnotenia :

Aby bol žiak klasifikovaný na konci polroka musí splniť tieto podmienky:

1. Žiak je z predmetu skúšaný ústne alebo písomne. Z predmetu musí byť skúšaný minimálne 3x.
2. Napísať písomku, ktorá sa v danom polroku písala. Ak chýba, dohodne si náhradný termín s vyučujúcim, najneskôr do 2 týždňov od príchodu do školy.
3. Na hodine je žiak hodnotený za aktivitu, záujem, dodržiavanie a plnenie zadaných úloh, kvalitu výsledkov činností.

8.1.2 Praktická príprava a odborná klinická prax

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Praktickú prípravu zabezpečujú laboratórne cvičenia a odborná klinická prax. Sú zamerané na osvojenie, upevnenie a rozvíjanie praktických zručností a návykov, utváranie odborných postojov a názorov, vzťahu žiakov k odboru štúdia, utváranie vzťahu žiakov k plneniu pracovných povinností a pocitu zodpovednosti za zverených ľudí, hodnoty a výsledky svojej činnosti.

Odborná klinická prax sa uskutočňuje v Nemocnici Poprad, a.s. Pri vyučovaní treba rešpektovať liečebný a prevádzkový režim na oddelení.

Žiaci absolvujú odbornú klinickú prax na pracoviskách podľa podmienok Nemocnice Poprad, a.s.

Na každom pracovisku je úvodom do výučby je organizačná a metodická príprava žiakov na vyučovanie v prirodzených podmienkach a zoznámenie sa so zásadami ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Realizuje sa v predmete sanitárske činnosti (cvičenia v laboratórnych podmienkach a klinická odborná prax).

Prehľad výkonových štandardov

Absolvent vie:

- zvoliť najefektívnejší postup pri vykonávaní sanitárskych činností
- vykonať základnú dezinfekciu a starostlivosť o prostredie,
- vykonávať starostlivosť o posteľ,
- manipulovať v zmysle bezpečnosti a ochrany zdravia s bielizňou, pomôckami a zdravotníckym materiálom
- vykonávať pracovné činnosti sanitára na jednotlivých úsekoch zdravotnej a sociálnej starostlivosti na ošetrovacích jednotkách, v laboratóriách, v lekárenskej službe, na

transfúznom oddelení, v pitevni, centrálnej sterilizácii, hygienickej službe, detských zariadeniach, na operačných oddeleniach, v sádrovni a v dopravnej zdravotnej službe.

- obsluhovať prístroje a zariadenia používané v odbore,
- vykonávať ošetrovanie a údržbu prístrojov a zariadení používaných v odbore,
- primerane a taktne komunikovať v pracovnom tíme
- poskytnúť prvú pomoc pri ochoreniach, úrazoch a poraneniach,
- postupovať v zmysle zásad bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci, ochrany životného prostredia

Prehľad a rozpis obsahových štandardov

Spoločný úvod pre všetky skupiny

Organizačná a metodická príprava na cvičenie v prirodzených podmienkach. Zoznámenie sa s pracoviskom, s jeho vybavením, prevádzkovým poriadkom, bezpečnostnými predpismi, s hygienickým režimom a s protipožiarными opatreniami.

Organizácia práce v zdravotníckych a sociálnych zariadeniach

Stavebné riešenie konkrétneho zdravotníckeho a sociálneho zariadenia, lôžkové časti, centralizované oddelenia - zariadenia, špeciálne zariadenia - oddelenia a úseky. Hygienický režim týchto pracovísk. Osobné ochranné prostriedky.

Lôžkové oddelenia

Organizácia práce na ošetrovacej jednotke. Vybavenie ošetrovacej jednotky. Inventár ošetrovacej jednotky. Činnosť jednotlivých kategórií pracovníkov na ošetrovacej jednotke. Činnosť sanitára na ošetrovacej jednotke.

- Starostlivosť o prostredie

Hygienická a estetická úprava prostredia. Úprava izieb chorých, priestorov a pomôcok v izbách. Úprava a udržiavanie ostatných priestorov ošetrovacej jednotky (vyšetrovňa, inšpekčná miestnosť, kuchynka, denná miestnosť pre chorých, herňa, sociálne zariadenie a pod.). Upratovanie a úprava prostredia po zomrelom.

- Starostlivosť o pomôcky

Inventár oddelenia. Bežná manipulácia s pomôckami (príprava, čistenie, ukladanie).

- *Čistenie pomôcok, dezinfekcia*

Preddezinfekcia, mechanické čistenie pomôcok, príprava a použitie bežných dezinfekčných prostriedkov. Postupy dezinfekcie. Udržiavanie a ukladanie dezinfikovaných pomôcok, bezpečnosť pri práci.

- *Sterilizácia*

Fyzikálna a chemická sterilizácia, príprava pomôcok na sterilizáciu. Udržiavame prístrojov. Postupy sterilizácie. Ukladanie a manipulácia so sterilnými materiálmi, pomôckami. Bezpečnosť pri práci.

- *Úprava postele*

Úprava všetkých typov postelí. Montáž postele. Manipulácia s pomocnými zariadeniami. Čistenie a dezinfekcia postelí a pomocných zariadení. Výmena posteľnej bielizne, ustielanie. Manipulácia s použitou bielizňou.

- *Stravovanie chorých*

Transport jedla na ošetrovaciu jednotku. Úprava prostredia pred podávaním jedla. Prestieranie a stolovanie v jedálňach, na posteli. Druhy riadu, príprava, očista, dezinfekcia, uloženie. Odstraňovanie zvyškov jedál.

Laboratóriá

Manipulácia s laboratórnym sklom - umývanie, dezinfekcia, sterilizácia. Manipulácia s prístrojmi, pomôckami a chemikáliami. Likvidácia infekčného a kontaminovaného materiálu. Udržiavanie hygieny na pracovisku.

Lekárska služba

Uskladňovanie a manipulácia so zdravotníckym materiálom a liečivými prípravkami. Udržiavanie hygieny pracoviska. Príprava, umývanie, dezinfekcia a sterilizácia laboratórných nástrojov, prístrojov, liekoviek a fliaš na sterilné roztoky.

Transfúzne oddelenie

Manipulácia s laboratórnym sklom a ďalšími pomôckami potrebnými pri odbere histologického materiálu a transfúzii krvi. Likvidácia infekčného a kontaminovaného materiálu. Udržiavanie hygieny na pracovisku.

Pitevňa

Udržiavanie hygieny pracoviska. Manipulácia s pracovnými prístrojmi, nástrojmi a inými pomôckami. Dezinfekcia a sterilizácia pomôcok a nástrojov. Vedenie dokumentácie v pitevni.

Centrálna sterilizácia

Manipulácia so sterilizačnými prístrojmi, manipulácia s nesterilným a sterilným materiálom - jeho triedenie, uloženie a distribúcia.

Hygienická služba

Udržiavanie hygieny pracoviska. Sterilizácia laboratórneho skla a ďalších pomôcok. Starostlivosť o laboratórne zvieratá.

Detské zariadenia

Udržiavanie hygieny pracoviska. Čistenie, udržiavanie a dezinfekcia hračiek a ostatných pomôcok. Úprava prostredia, postielok a pomocných zariadení. Výmena posteľnej bielizne. Transport jedla. Čistenie, dezinfekcia a uloženie riadu. Odstraňovanie zvyškov jedál.

Operačné oddelenie

Príprava operačnej sály pred operáciou - čistenie, dezinfekcia prostredia. Príprava operačného stola a prístrojov. Asistencia pri príprave chorého na operáciu - holenie operačného poľa, prevoz chorého, polohovanie na operačnom stole, osvetlenie operačnej sály, operačného poľa a pod. Manipulácia s prístrojmi používanými v operačnej sále - odsávačky, elektroautery, sterilizátory, autoklávy a ďalšie. Manipulácia s fľašami so stlačenými plynmi.

Sádrovňa

Asistencia pri príprave sadrových obväzov a dláh. Úprava podložky pred priložením sadrových obväzov. Asistencia pri ukladaní sadrových obväzov. Snímanie sadrových obväzov. Udržiavanie hygieny pracoviska.

Dopravná zdravotná služba

Ukážka vnútorného vybavenia sanitky a hygienického režimu.

Obsah predmetu SANITÁRSKE ČINNOSTI

Ročník	Prehľad tematických celkov	Počet hodín /laboratórných/ cvičení	Počet hodín odbornej klinickej praxe
prvý	1. Organizácia a systém práce na jednotlivých oddeleniach	-	20
	2. Príprava obväzového materiálu a obväzová technika	18	8
	3. Posteľ pre chorého a jej úprava	10	20
	4. Čistenie, dezinfekcia a sterilizácia pomôcok	10	8
	5. Hygienická starostlivosť o chorého	12	24
	6. Stravovanie chorých	8	20
	7. Mobilizovanie a aktivizovanie chorých	10	10

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Pri vyučovaní sa budú používať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia	Vyučovania
	Metódy	Formy práce
1. Príprava obväzového materiálu o obväzová technika	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Demonštratívna	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiaka Práca s knihou
2. Posteľ pre chorých a jej úprava	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Demonštratívna	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiaka Práca s knihou
3. Čistenie a dezinfekcia pomôcok	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Demonštratívna	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiaka Práca s knihou
4. Sterilizácia	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Demonštratívna	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiaka Práca s knihou
5. Hygienická starostlivosť o chorého	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Demonštratívna	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiaka Práca s knihou
6. Stravovanie chorých	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Demonštratívna	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiaka Práca s knihou
8. Mobilizácia a aktivizácia chorých	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Demonštratívna	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiaka Práca s knihou

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje/internet, knižnica,.../
1. Príprava obväzového materiálu o obväzová technika	Kontrová Ľ., Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovateľské techniky. Osveta. Martin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovateľstvo I., II. Osveta. Martin 1995 Rozsypalová M., Ošetrovateľstvo cvičenia. Osveta. Martin 1988	Premietačka PC	Obväzový materiál	
2. Posteľ pre chorých a jej úprava	Kontrová Ľ., Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovateľské techniky. Osveta. Martin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovateľstvo I., II. Osveta. Martin 1995 Rozsypalová M., Ošetrovateľstvo cvičenia. Osveta. Martin 1988	PC	Posteľ pre dospelých a deti Posteľná bielizeň	Internet

<p>3. Čistenie a dezinfekcia pomôcok</p>	<p>Kontrová Ľ., Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovateľské techniky. Osveta. Martin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovateľstvo I., II. Osveta. Martin 1995 Rozsypalová M., Ošetrovateľstvo cvičenia. Osveta. Martin 1988</p>	<p>PC Meotar Videoprojektor</p>	<p>Pomôcky pre čistenie a dezinfekciu pomôcok Dezinfekčné prostriedky</p>	<p>Internet</p>
<p>4. Sterilizácia</p>	<p>Kontrová Ľ., Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovateľské techniky. Osveta. Martin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovateľstvo I., II. Osveta. Martin 1995 Rozsypalová M., Ošetrovateľstvo cvičenia. Osveta. Martin 1988</p>	<p>PC Videoprojekcia</p>	<p>Sterilizačné bubny, kazety Chirurgické inštrumentárium Lukasterik, sterilizačné fólie Chirurgické prádlo, rukavice</p>	<p>Internet</p>
<p>5. Hygienická starostlivosť o chorého</p>	<p>Kontrová Ľ., Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.:</p>	<p>Videoprojektor</p>	<p>Pomôcky k hygienickej starostlivosti Podložné misy, močové fľaše</p>	

	<p>Ošetrovateľské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovateľstvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M., Ošetrovateľstvo cvičenia. Osveta. Martin 1988</p>			
6. Stravovanie chorých	<p>Kontrová Ľ.,Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovateľské techniky. Osveta. Matrin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovateľstvo I.,II. Osveta.Martin 1995 Rozsypalová M., Ošetrovateľstvo cvičenia. Osveta. Martin 1988</p>	Premietačka PC	Pomôcky pre podávanie jedla Jedáľensky stolík	

7. Mobilizovanie a aktivizácia chorých	Kontrová Ľ., Kristová J., a kol.: Základy ošetrovania a asistencie. Osveta. Martin 2006 Krišková A. a kol.: Ošetrovateľské techniky. Osveta. Martin 2001 Kozierová B., Erbová G., Olivierova R.: Ošetrovateľstvo I., II. Osveta. Martin 1995 Rozsypalová M., Ošetrovateľstvo cvičenia. Osveta. Martin 1988	Meotar Videoprojektor	Pomôcky doplňujúce postel' Nosidlá Vozík	Internet
--	---	--------------------------	--	----------

Všeobecné podmienky hodnotenia :

Aby bol žiak klasifikovaný na konci polroka musí splniť tieto podmienky:

1. Žiak je na hodinách cvičení v škole a PRC hodnotený v súlade s požiadavkami výkonových štandardov, obsahových štandardov, kde sa hodnotí:
  - vzťah k práci a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, zvládnutia účelných spôsobov práce
  - schopnosť spolupracovať pri riešení úloh
  - využitie získaných teoretických vedomostí v praxi
  - aktivitu, samostatnosť, tvorivosť, iniciatívu
  - kvalitu výsledkov činností
  - organizáciu práce, dodržiavanie predpisov OBP
2. Žiak môže pristúpiť k vykonaniu záverečnej skúšky ak z profilujúcich predmetov absolvoval minimálne 90% praktickej prípravy.

9 Základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu

Pre vzdelávanie v súlade s daným ŠVP sú vytvorené vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú všeobecné požiadavky platných právnych noriem a konkrétne požiadavky vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v danom odbore. Špecifické vybavenie odborných učební a laboratórií nutné pre výučbu odborných predmetov je zabezpečené internými pracoviskami.

9.1 Základné materiálne podmienky

a) Kapacita školy

1. Školský manažment : kancelária riaditeľa školy, kancelárie pre zástupcov riaditeľa školy kancelária pre ekonomický úsek, príručný sklad s odkladacím priestorom, sociálne zariadenie.
2. Pedagogickí zamestnanci školy: zborovňa pre rokovania pedagogickej rady, kabinety pre odborné predmety a praktické vyučovanie.
3. Nepedagogickí zamestnanci školy: kancelárie pre sekretariát, ekonómov, priestory pre obslužný personál (údržba, upratovanie), príručný sklad a archív.
4. Hygienické priestory, sociálne zariadenia, šatne.
5. Sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky
6. Priestory pre centrálnu ovládanie didaktickej techniky
7. Odborná knižnica
8. Priestory pre záujmovú a spoločenskú činnosť žiakov a zamestnancov školy.

b) Makrointeriéry

1. Školská budova
2. Telocvičňa (zabezpečená zmluvne)
3. Internát (zabezpečený zmluvne)
4. Školská jedáleň (zabezpečená zmluvne)

c) Vyučovacie interiéry

1. Klasické triedy - učebne pre teoretické vyučovanie vybavené didaktickou technikou,
2. Odborné učebne pre teoretické a praktické vyučovanie vybavené podľa normatívu.

9.2 Personálne zabezpečenie odborného vzdelávania

Personálne podmienky

1. Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program sú v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činnosti podľa platných predpisov.
2. Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci musia zabezpečiť súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
3. Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (ekonóm, správca, školník, upratovačky a pod.), ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu je v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov.
4. Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy, rámcového učebného plánu a učebného plánu pre odbornú zložku vzdelávania štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania je východiskom pre tvorbu učebných plánov v školských vzdelávacích programoch. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín sú záväzné, ich dodržanie v školských vzdelávacích programoch je preukázateľné.
5. Ďalšie práva a povinnosti výchovných poradcov vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

Personálne podmienky odborného vzdelania - kvalifikačné požiadavky na učiteľov odborných predmetov

Vyučovacie predmety	Kvalifikačné požiadavky Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa, študijný odbor
ODBORNÉ PREDMETY	
Sanitárstvo – praktická príprava a odborná klinická prax Sanitárske činnosti Zdravoveda	- ošetrovatel'stvo,(starostlivosť o chorých - pedagogika, alebo starostlivosť o chorých - psychológia, všeobecná pedagogika s predchádzajúcim ukončením študijného odboru na SZŠ, alebo učiteľstvo odborných predmetov na SZŠ, alebo ošetrovatel'stvo a rehabilitácia) doplňujúce pedagogické štúdium a minimálne 2 roky odbornej praxe

9.3 Učebné zdroje, odborná literatúra, didaktická technika

9.3.1 Odborná literatúra

UČEBNÝ ODBOR	VYUČOVACÍ PREDMET	NÁZOV UČEBNICE	AUTOR	ROK VYDANIA
SANITÁR	zdravoveda	Zdravoveda pre sanitárov	Prochotský A., Kubicová L.	Osveta 2003
		Zdravoveda	Hluchová L.	Osveta 2007
	sanitárstvo	Základy ošetrovania a asistencie	Kontrová Ľ, Kristová J.	Osveta 2006
		Ošetrovatel'ské techniky	Krišková A.	Osveta 2001
		Ošetrovatel'stvo I., II.	Kozierová B.	Osveta 1995
	sanitárske práce	Ošetrovatel'stvo teória	Rozsypalová M.	Osveta 1988
Základy ošetrovania a asistencie		Kontrová Ľ, Kristová J.	Osveta 2006	
		Ošetrovatel'ské techniky	Krišková A.	Osveta 2001
Ošetrovatel'stvo I., II.	Kozierová B.	Osveta 1995		
	Ošetrovatel'stvo teória	Rozsypalová M.	Osveta 1988	

9.3.2 Didaktická technika

1. Prenosný spätný projektor
2. Počítače, tlačiareň
3. Kopírovací stroj a skener
4. Video a DVD prehrávač
5. Projekčné plátno
6. Televízor
7. Magnetofón
8. Rozhlasový prijímač

9.3.3 Materiálne výučbové prostriedky

1. Trojrozmerné modely, makety jednotlivých orgánov,
2. CD, DVD – prezentácie pracovných postupov, BOZP, prvej pomoci,
3. Osobné ochranné prostriedky a pomôcky,
4. Lekárnička,
5. Odborné filmy a diafilmy,
6. Obrazy, model kostry človeka,
7. Posteľ, stolík, prebaľovací stôl, skrinky na materiál, model pacienta, prenosné vozíky (na materiál, bielizeň) vanička, kefka na vlasy, utierka, oblečenie, jednorazové detské plienky, prípravky na ošetrovanie pokožky, detská fľaša.
8. Rôzne druhy zdravotníckeho materiálu (tkaniny, vzorky dezinfekčných prípravkov
9. Vybavenie postele (matrac, vankúš, paplón, posteľné bielizeň), pomocné zariadenia postele (hrazdička, uzdička, rebríček, popruhy, zábrany, stolík na čítanie, jedálenský stolík), 2 lavóry, 2 žinky, 2 uteráky, gumová podložka, hrebeň, fén, manikúra, podložky, plienky.
10. Močová fľaša, podložná misa, pohár na moč, odmerný valec, zberné vrečko na moč
11. Servírovací stolík, príbor, tanier, podnosy, pohárik.
12. Pomôcky k polohovaniu – valce, venčeky, podložné koleso, vrecká s pieskom, podložky, dlahy, termofoor..

9.4 Podmienky bezpečnosti a hygieny práce

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu, osobitne praxe. Postupuje sa podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok a noriem.

9.5 Organizačné podmienky

1. Požiadavky školskej legislatívy - plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh ŠkVP vo väzbe na teoretické vyučovanie a prax - pre realizáciu ŠkVP platí školský zákon.
2. Požiadavky na prax - prax v rozsahu stanovenom v učebnom pláne sa vykonáva v odborných učebniach a v zmluvných pracoviskách praxe – Nemocnica Poprad, a.s.. Prax nadväzuje na teoretické vyučovanie. Realizuje sa v 4 hodinových celkoch. Delenie skupín stanovuje platná legislatíva.
3. Ukončovanie štúdia a organizácia záverečnej skúšky sa riadi platným legislatívnym predpisom. Úspešní absolventi získajú vysvedčenie o záverečnej skúške.

10 Využitie školského vzdelávacieho programu pre vzdelávanie dospelých

Vzdelávanie dospelých je v súčasnej dobe stále viac ovplyvňované koncepciou celoživotného vzdelávania, ktorá predstavuje zásadnú zmenu v poňatí celého vzdelávacieho systému. Systém celoživotného vzdelávania, ktorý sa postupne začína vytvárať a realizovať, umožní plynulý prechod, spoluprácu a prekrývanie medzi jednotlivými oblasťami vzdelávania, zamestnania a podnikania. Zmeny v odvetvovej štruktúre našej ekonomiky si vyžadujú vyššiu úroveň kvalifikovanosti dospelých. Denná forma štúdia pre dvoj a trojročné študijné odbory je pre dospelú populáciu výnimočná. Dospelí musia využívať iné možnosti a formy vzdelávania a to večernú, diaľkovú, individuálnu, kombinovanú alebo formou dištančného vzdelávania. Pri koncipovaní vzdelávania dospelých podľa ŠkVP je potrebné zohľadniť špecifické črty tejto kategórie dospelých žiakov:

- špecifiká funkcie a cieľov vzdelávania dospelých – vzdelávanie dospelých plní aj funkciu kvalifikačnú, pri ktorej získavajú absolventi počiatočnú kvalifikáciu na úrovni ISCED Ide o typ štúdia, ktorý vedie k získaniu vyššieho stupňa vzdelania potrebného pre prístup k

d'alšiemu vzdelávaniu na vyššej úrovni ISCED 3B alebo ISCED 3A. Dospelí žiaci, ktorí ukončili vzdelávanie v základnej škole v štátnom vzdelávacom programe na úrovni ISCED 2A majú teda možnosť vstúpiť na úroveň ISCED 3C a po jeho absolvovaní môžu pokračovať vo svojom štúdiu na stupni ISCED 3A formou nadstavbového štúdia,

- situačné špecifiká vzdelávania dospelých sú späté tak s rodinným, ako aj s pracovným a spoločenským životom dospelých. Preto vzdelávacie programy musia veľmi citlivo reagovať na túto situáciu dospelých a ich individuálne vzdelávacie potreby, a to tak z hľadiska obsahu vzdelávania, ako aj z hľadiska zodpovedajúcich metód výučby, kontroly štúdia a pod. V oblasti hodnotenia vzdelávacích výstupov sa musíme predovšetkým orientovať vo väčšej miere na individualizáciu hodnotenia, ktoré umožňuje aj individuálne tempo učenia a prípravu na záverečné hodnotenie dospelých, osobnostné špecifiká dospelých súvisia hlavne s vekovou vyspelosťou jednotlivcov. Vo všeobecnosti môžeme povedať, že dospelí žiaci bývajú zrelší, skúsenejší, a preto aj cieľavedomejší a spoľahlivejší. Naproti tomu bývajú často citlivejší na prípadné študijné úspechy alebo neúspechy. Vyšší stupeň samostatnosti vedie však aj k tomu, že vzťah učiteľa a žiaka býva na vyššej partnerskej úrovni, a preto učitelia bývajú skôr konzultanti a radcovia ako klasickí učitelia. Základnou črtou učiteľa dospelých žiakov by mal byť veľmi taktný záujem o žiaka spojený so snahou pochopiť jeho ťažkosti a zábrany súvisiace s výučbou a učením. Podmienkou práce učiteľa je úcta k dospelému žiakovi pri rešpektovaní jeho osobnosti, záujmu, schopnosti, ale i vlastných predstáv o sebe samom. So žiakom ho spája spoločný cieľ, ktorý by mal byť realizovaný na základe partnerstva a spolupráce. Preto učiteľ musí prispôbovať svoju rolu v triede, ale aj postupy práce pri vyučovaní. Oblasť vzdelávania dospelých by mala byť prienikom klasických školských metód a vhodne zvolených ďalších metód, ktoré sa ukázali ako najefektívnejšie pre ďalšie odborné vzdelávanie. Veľká pozornosť by sa mala venovať aj samoštúdiu žiakov a teda metódam učenia sa.

11 ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA

Cieľom záverečnej skúšky je overenie vedomostí a zručností žiakov v rozsahu učiva určeného vzdelávacími štandardmi Štátneho vzdelávacieho programu a overenie, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolání a odborných činností na ktoré sa pripravujú.

Predmetom záverečnej skúšky je preukázať schopnosti žiakov ako:

- začleniť nadobudnuté poznatky do systému teoretických a praktických vedomostí, zručností a kompetencií,
- ovládať kompetencie vyplývajúce z výkonových štandardov a schopnosti ich realizovať v pracovnom a mimopracovnom živote,
- aplikovať a tvorivo využívať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a kompetencie pri komplexnom riešení úloh a problémov vo vybranej oblasti,
- komunikovať v slovenskom a vyučovacom jazyku ako podmienky ďalšej študijnej a pracovnej mobility,
- aktívne používať súčasné komunikačné a informačné technológie a získané informácie vedieť spracovať a použiť

Záverečná skúška pozostáva z týchto častí v nasledujúcom poradí:

- písomná časť
- praktická časť
- ústna časť.

V písomnej, praktickej a ústnej časti záverečnej skúšky sa overujú vedomosti žiaka vo vyžrebovanej téme. Jednotlivé časti záverečnej skúšky musia vychádzať z cieľových požiadaviek schváleného štátneho vzdelávacieho programu, pričom ich obsah je koncipovaný tak, aby žiak mal možnosť preukázať naplnenie kritérií hodnotenia.

Cieľom písomnej časti záverečnej skúšky je overiť úroveň teoretických vedomostí a poznatkov vychádzajúcich z cieľových požiadaviek štátneho vzdelávacieho programu.

Cieľom praktickej časti záverečnej skúšky je overiť úroveň osvojených zručností a spôsobilostí žiakov a ich schopností využiť získané teoretické poznatky a vedomosti pri riešení konkrétnych praktických úloh komplexného charakteru.

Cieľom ústnej časti záverečnej skúšky je overiť úroveň teoretických vedomostí a poznatkov.

Záverečná skúška pozostáva z komplexných tém vytvorených z cieľových požiadaviek vychádzajúcich zo štátneho vzdelávacieho programu s aplikáciou na konkrétny študijný odbor. Ďalšie podrobnosti o záverečnej skúške sú upravené platnými predpismi MŠ SR.

11.1 Témy záverečnej skúšky

Vykonaním záverečnej skúšky získajú absolventi na jednej strane odbornú kvalifikáciu a kompetenciu vykonávať pracovné činnosti v danom povolani a na druhej strane majú možnosť ďalšieho vzdelávania na vyššom stupni. Vysvedčenie o záverečnej skúške potvrdzujú v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie – odbornú kvalifikáciu.

Pri záverečnej skúške má žiak využívať a aplikovať vedomosti, zručnosti a kompetencie z rôznych predmetov komplexne. Pri záverečnej skúške sa sleduje nielen jeho schopnosť využívať medzipredmetové vzťahy vo všeobecnej a odbornej zložke vzdelávania, ale aj úroveň jeho ústneho prejavu a to z jazykovej stránky a stránky správneho uplatňovania odbornej terminológie na základe kritériálneho hodnotenia výkonov. Vzdelávací štandard určuje vzdelávací výstup ako stupeň stanovenia vedomostí, zručností a postojov a hodnotovej orientácie, ktoré má žiak preukázať po ukončení vzdelávania. Určuje merateľnosť a hodnotenie vzdelávacích výsledkov. Odpovedá na otázku, čo sa od žiaka očakáva, aby preukázal svoju kompetenciu a úspešne ukončil štúdium. Je základom pre sumatívne hodnotenie založené na výkonových kritériách. Skompletizovanie tém na záverečné skúšky znamená identifikáciu vzdelávacích výstupov. Každý vzdelávací výstup má priamy vzťah k výkonovým a obsahovým štandardom. Téma pre záverečnú skúšku je konkrétny odborný problém alebo problémová situácia komplexného charakteru, ktorý/ktorú má žiak v priebehu záverečnej skúšky riešiť. Je formulovaná v podobe konkrétnej úlohy,/činnosti, ktoré sú obdobou pracovnej činnosti na danej pracovnej pozícii priamo na pracovisku v rámci daného povolania (alebo skupín povolani).

Téma záverečnej skúšky je integratívna. Má svoju profilovú a aplikačnú časť. Profilová časť témy záverečnej skúšky sa orientuje na stanovenie prioritných výkonov, ktoré sú určené v rámci profilových predmetov. Aplikačná časť záverečnej skúšky uvádza všetky dôležité väzby a súvislosti, ktoré dopĺňajú profilovú časť. Každá profilová a aplikačná časť záverečnej skúšky má svoje podtémy, ktoré sú koncipované tak, aby absolvent mal možnosť

v plnom rozsahu pochopiť komplexnosť témy a preukázať naplnenie všetkých výkonov v rámci danej témy.

Každá téma:

- vychádza z výkonových štandardov pre odborné vzdelávanie (hodnotenie absolútneho výkonu na základe kritérií) a zabezpečuje, aby výkonové štandardy uvedené v profile absolventa komplexne pokryli všetky témy záverečnej skúšky
- uplatňuje hľadisko akumulácie vedomostí viacerých odborných predmetov obsahovo príbuzných
- vychádza z rozsiahlejších tematických celkov viacerých odborných predmetov (komplexnosť odborného vzdelávania na základe obsahových štandardov),
- umožňuje a podporuje využitie všetkých podporných učebných zdrojov (pomôcky, písomné materiály, informácie a údaje, atď.) pre splnenie danej témy, umožňuje preverenie schopnosti žiaka využívať vedomosti a intelektuálne schopnosti získané počas štúdia na posúdenie konkrétneho odborného problému, ktorý je daný v téme záverečnej skúšky
- dodržiava pravidlo zrozumiteľnosti, konzistentnosti a komplexnosti tak, aby náročnosť, vecný a časový rozsah tém boli pre žiaka optimálne, primerané a zvládnuteľné na danom stupni vzdelania.

Tvorba podtém sa riadila nasledovnými zásadami: ich formulácie musia byť jasné, jednoznačné, v logickom slede od riešenia jednoduchého problému k zložitejšiemu javu v závislosti od problému alebo situácie, ktoré sa majú v téme záverečná skúška riešiť. Odvodzujú sa od obsahových štandardov. Orientujú a podporujú žiaka na preukázanie požadovaného výkonu a determinujú jeho výkonovú úroveň.

Podtémy sa vzťahujú na všetky profilové – prioritné, aplikačné – príbuzné a doplňujúce informácie, ktoré žiak v priebehu štúdia odborných a všeobecno-vzdelávacích predmetov daného študijného odboru získal.

Súčasťou tém pre praktickú časť záverečnej skúšky sú deklarované podmienky, za ktorých môže byť daná téma vykonaná. Týka sa to:

- materiálnych podmienok,
- priestorových podmienok,
- pomôcok.

11.2 Hodnotenie vzdelávacích výstupov založené na výkonových kritériách

Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vzdelávania, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky vzdelávania. Kontrola vzdelávania sa skladá: zo zisťovania výsledkov vzdelávania, preverovanie alebo skúšanie žiakov, počas ktorého meriame ich výkon a zisťujeme, čo žiak vie, a čo nevie alebo čo by mal vedieť. Ide o zisťovanie naplnenia stupňa cieľov vzdelávania – skúšanie žiakov, posúdenie výsledkov vzdelávania, hodnotenie, čiže porovnanie výsledkov činnosti žiakov zistených preverovaním podľa určených požiadaviek, noriem, kritérií – hodnotenie žiakov. Vzdelávacie výstupy predstavujú základ pre kriteriálne hodnotenie vedomostí žiaka.

Klasifikácia je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie žiaka alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií.

Hodnotenie záverečnej skúšky je proces skompletizovania a interpretovania údajov a dôkazov o výkone žiakov. Špecifikuje, aké dôkazy o výkone žiaka sa majú vytvoriť, ako majú byť interpretované výstupné informácie a akým spôsobom sa majú zaznamenať. Je konečným rozhodnutím o výkone žiaka a ich cieľom je certifikácia.

V systéme hodnotenia výsledkov záverečnej skúšky sa sledujú:

- vedomosti (fakty, pojmy, princípy, zákony, teória, atď.) sú osvojené (pochopené, zapamätané), poznatky o cieľoch, spôsoboch, požadovaných výsledkoch akejkoľvek cieľavedomej činnosti,
- zručností ako schopnosť vykonávať určitú pracovnú činnosť alebo súbor pracovných činností. Sú súborom relevantných vedomostí a skúseností potrebných pre výkon špecifickej práce alebo úlohy. Sú všeobecné (generické, základné), špecifické odborné,
- spôsobilostí (kompetencie) sú schopnosť vykonávať určitú pracovnú činnosť alebo súbor činností na určitej úrovni výkonu. Sú preto súhrnom vedomostí, zručností a postojov.

11.3 Cieľové požiadavky na záverečnú skúšku

Cieľom je preveriť dosiahnuté výsledky podľa výkonových štandardov – profilu absolventa.

11.4 Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov

Rozsah a obsah úloh záverečnej skúšky zahŕňa komplexný učebný obsah teoretickej a praktickej prípravy.

Ústna časť ZS

1. porozumenie téme,
2. správne používanie odbornej terminológie,
3. vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede,
4. samostatnosť prejavu
5. schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov.

Praktická časť ZS

1. pochopenie úlohy,
2. analýza úlohy,
3. voľba postupu,
4. správny výber náradia, materiálov, surovín a pod. ,prístrojov, strojov a zariadení,
5. organizácia práce na pracovisku,
6. dodržiavanie noriem, hygieny a pravidiel bezpečnosti práce,
7. ochrana životného prostredia,
8. výsledok práce.

11.5 Materiálne a priestorové podmienky pre vykonanie záverečnej skúšky

Priestory

1. odborné učebne,
2. zmluvné pracoviská praxe (Nemocnica Poprad, a.s.).

Povolené pomôcky

1. odborné pomôcky,
2. vlastné písomné práce vypracované počas štúdia
(ich použitie je podľa rozhodnutia komisie).